



# RĪGAS FRANČU LICEJS

Krišjāņa Valdemāra iela 48, Rīga, LV-1013, tālrunis 67474156, e-pasts rfl@riga.lv

## IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

2024. gada 19.martā

Nr. LF-24-3-nts

### **Rīgas Franču liceja iekšējās kārtības noteikumi**

*Izdoti saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma 10.panta trešās daļas 2. punktu un Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumiem Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”*

### **I Vispārīgie jautājumi**

1. Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) iekšējās kārtības noteikumi skolēniem (turpmāk tekstā - noteikumi) ir ievērojami un izpildāmi katram Liceja skolēnam (turpmāk tekstā – skolēns).

1.1. Noteikumu ievērošana nodrošina skolēnu drošību un viņu tiesību ievērošanu.

1.2. Noteikumi nosaka:

1.2.1. izglītības procesa organizāciju;

1.2.2. skolēnu tiesības un pienākumus;

1.2.3. drošības nodrošināšanu;

1.2.4. atbildību par noteikumu ievērošanu.

2. Šo noteikumu ievērošana un izpildīšana visiem skolēniem ir obligāta.

### **II Izglītības procesa organizācija**

3. Mācību gada sākumu, semestrus, brīvlaikus un mācību gada beigas nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi par attiecīgā mācību gada sākuma un beigu laiku. 1. klases skolēniem tiek noteikts papildu brīvlaiks februārī.

4. Mācības Licejā notiek piecas darba dienas nedēļā. Interesu izglītības nodarbības un ārpusstundu pasākumi var notikt arī brīvdienās.

5. Mācību, ārpusklases darbs, interešu izglītības, fakultatīvu un pagarinātās dienas grupas nodarbības notiek pēc direktores apstiprināta nodarbību saraksta.

6. Liceja 1. – 12. klases skolēns apmeklē visas stundu sarakstā paredzētās mācību priekšmetu stundas/nodarbības atbilstoši izglītības programmai un, stundai sākoties, atrodas norādītajā telpā.

7. Skolēniem ir iespēja apmeklēt konsultācijas visos mācību priekšmetos. Konsultāciju saraksts atrodas e-klasē.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

**8.** Ja skolēnam pedagogs ir rekomendējis apmeklēt individuālas nodarbības vai konsultācijas, tad skolēns ir atbildīgs par nodarbību vai konsultāciju apmeklējumu.

**9.** Licejā ir ar direktores rīkojumu noteikts mācību stundu/nodarbību un starpbrīžu ilgums.

**10.** Mācību priekšmetu stundas/nodarbības notiek pēc skolas direktores apstiprināta mācību stundu/nodarbību saraksta, kurā norādīts mācību priekšmets, stundas norises laiks un vieta.

**11.** Mācību priekšmetu stundu/nodarbību izmaiņas publicē e- klasē.

**12.** Izglītojamie savlaicīgi ierodas uz mācību priekšmeta stundu/nodarbību, klasē ienākot ar pirmo zvanu uz mācību priekšmeta stundu un sagatavojas tai, ar otro zvanu uz mācību priekšmeta stundu/nodarbību tiek uzsākts mācību process.

**13.** Uz sporta un veselības stundām/nodarbībām skolēni ierodas sporta tērpos. Skolēni, kuri ir atbrīvoti no sporta aktivitātēm, sporta un veselības stundas laikā atrodas sporta zālē vai āra sporta laukumos un pilda pedagoga norādījumus.

**14.** Skolēns uz mācību priekšmeta stundām/nodarbībām ierodas, līdzi ņemot nepieciešamos mācību līdzekļus un piederumus; viedierīces lieto tikai tad, ja to nosaka pedagogs. Mācību priekšmetu stundu/nodarbību laikā viedierīces ir izslēgtas un atrodas skolēna somā.

**15.** Iziет no kabineta mācību stundas laikā skolēns drīkst tikai ar pedagoga atļauju un pa vienam.

**15.1.** Starpbrīžos skolēni drīkst atrasties klases telpā pedagoga klātbūtnē.

**16.** Licejā darbojas bibliotēka, lasītava, medpunkts un garderobe.

**17.** 10. – 12. klašu skolēni drīkst doties ārpus Liceja teritorijas, ja nepilngadīgo skolēnu vecāki ir uzņēmušies atbildību par skolēna drošību un apstiprinājuši to ar iesniegumu skolas direktorei. Lai netiktu traucēts mācību procesu, ienākt Licejā un iziet no Liceja ēkas atļauts starpbrīža laikā. 1.- 9.klašu skolēni mācību procesa laikā nedrīkst atstāt Liceja teritoriju.

**18.** Siltā un sausā laikā skolēni drīkst uzturēties Liceja teritorijā.

**19.** 1. – 6. klašu skolēni pusdienu laikā drīkst uzturēties norādītajā liceja teritorijā skolotāju uzraudzībā.

### **III Skolēnu tiesība**

**20.** Skolēniem ir tiesības:

**20.1.** saņemt kvalitatīvu vispārējo izglītību, kā arī piedalīties ārpusstundu aktivitātēs, interešu izglītības programmās, pagarinātās dienas grupās un citos Liceja organizētajos pasākumos.

**20.2.** uz netraucētu mācību darbu stundās un izvēlētajās ārpusstundu nodarbībās.

**20.3.** mācību procesā izmantot Liceja telpas, inventāru, aparatūru, bibliotēku, citas informācijas krātuves, kā arī Liceja īpašumā esošos mācību līdzekļus, saskaņojot to lietošanu ar Liceja atbildīgo personu.

**20.4.** saņemt savu mācību sasniegumu novērtējumu saskaņā ar "Rīgas Franču liceja skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību".

**20.5.** saņemt no pedagogiem savlaicīgu informāciju par pārbaudes darbiem un citiem ar izglītības procesu saistītiem jautājumiem.

**20.6.** brīvi izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, paust attieksmi par Liceja darba organizāciju, izglītības procesu, kā arī izteikt priekšlikumus Liceja dzīves pilnveidošanai, ar pedagogiem un Liceja vadību apspriest radušās problēmas;

**20.7.** aizstāvēt savas tiesības, izmantojot Skolas padomes un Skolēnu pašpārvaldes institūcijas;

**20.8.** piedalīties Liceja sabiedriskajā dzīvē, Skolas padomes un Skolēnu

pašpārvaldes darbā atbilstoši to reglamentam;

**20.9.** pārstāvēt Liceju dažāda mēroga pasākumos, konkursos, olimpiādēs.

**20.10.** uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem Licejā un tā organizētajos pasākumos.

**20.11.** saņemt bezmaksas profilaktisko veselības aprūpi un neatliekamo medicīnisko palīdzību normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

**20.12.** nepieciešamības gadījumā vērsties pie Liceja atbalsta personāla: medicīnas māsas, sociālā pedagoga, izglītības psihologa, logopēda un speciālā pedagoga.

**20.13.** starpbrīžos izmantot skolas ēdnīcas pakalpojumus, ievērojot drošības, kārtības un higiēnas prasības, ēšanas kultūru un saudzīgu attieksmi pret ēdnīcas telpu inventāru. 1.- 6.klašu skolēni, ejot uz ēdnīcu, somas atstāj pie kabineta, kur notiks nākamā mācību stunda. 7.- 12.klašu skolēni somas novieto garderobē pie sava skapīša vai skapīti.

#### IV Skolēnu pienākumi

**21.** Skolēniem ir pienākums:

**21.1.** iepazīties un ievērot Liceja normatīvajos aktos noteiktās drošības prasības;

**21.2.** ar cieņu izturēties pret valsti un sabiedrību, valsts un Liceja simboliku un atribūtiku;

**21.3.** būt pieklājīgam saskarsmē ar citiem skolēniem, darbiniekiem un Liceja apmeklētājiem;

**21.4.** izpildīt Liceja darbinieku likumīgās prasības;

**21.5.** saudzīgi izturēties pret Liceja īpašumu. Uzņemties atbildību par lietošanā nodoto Liceja mantu (inventāru, mācību līdzekļiem u.c.). Ja skolēna rīcības rezultātā nodarīts kaitējums Liceja mantai (tai skaitā, ja tā netiek noteiktajā termiņā atdota Licejam), tad skolēns vai viņa vecāki atlīdzina Licejam mantas faktisko tā brīža vērtību;

**21.6.** ievērot tīrību Licejā un sanitāri higiēniskās prasības koplietošanas telpās (piemēram, tualetēs, dušās);

**21.7.** nopirkto un līdzī paņemto ēdienu apēst Liceja ēdnīcā;

**21.8.** rūpēties par savu veselību, tai skaitā ievērot personīgo higiēnu;

**21.9.** nekavējoties informēt Liceja darbiniekus, ja skolēns kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai;

**21.10.** ievērot Liceja iekšējās kārtības noteikumus un citus Liceja normatīvos aktus.

**22.** Skolēnu pienākumi mācību procesā ir:

**22.1.** mācīties atbilstoši savām spējām, cenšoties uzlabot savu sniegumu;

**22.2.** mācību priekšmeta stundā izpildīt mācību priekšmeta skolotāja likumīgās prasības un norādījumus;

**22.3.** ievērot skolotāja tiesības uz apzināti netraucētu mācību stundu un ārpusstundu nodarbību organizēšanu un vadīšanu.

**22.4.** ievērot pārējo skolēnu tiesības uz netraucētu izglītības ieguvu;

**22.5.** izglītības procesā sadarboties ar pedagogiem un citiem skolēniem;

**22.6.** apmeklēt visas mācību stundu sarakstā paredzētās mācību stundas atbilstoši izvēlētajai izglītības programmai;

**22.7.** lietot e-klasi mācību procesa plānošanai, tā norises rezultātu apkopošanai un kā saziņas līdzekli starp pedagogiem un skolēnu.

**23.** Skolas forma ir obligāta 1.-12.klašu skolēniem.

**24.** 1.– 12. klašu skolēniem no 1. oktobra līdz 1. maijam ir obligāti maiņas apavi.

25. Virsdrēbes skolēni atstāj garderobē. Atrasties Liceja telpās virsdrēbēs ir aizliegts.
26. Liceja garderobēs bez vajadzības uzturēties nav atļauts.
27. Liceja garderobe 1. – 6. klasēm ir atvērta pirms mācību stundām un pēc mācību stundām.
28. Pēc mācību stundām 1. – 6. klašu skolēni uz garderobi dodas skolotāju pavadībā.
29. Skolēniem, aizejot no garderobes, ģērbšanās vieta, tai skaitā skapīši 7. – 12. klašu skolēniem, jāatstāj kārtībā. 1. – 6. klašu skolēni garderobē drīkst atstāt maiņas apavus, kuri ievietoti tiem paredzētā maisiņā.
30. Velosipēdus, skrejriteņus, skrituļdēļus, motociklus un mopēdus jānovieto pie Liceja tiem paredzētajā novietnē. Katrs skolēns ir atbildīgs par sava pārvietošanās līdzekļa drošību.
31. Iebraukt Liceja teritorijā ar personisko automašīnu atļauts tikai ar Rīgas Franču liceja izsniegtu caurlaidi.

## V Skolēnu drošība un tiesību aizsardzība

### 32. Skolēnam aizliegts:

**32.1.** Licejā un tā teritorijā, kā arī Liceja organizētajos pasākumos smēķēt, ienest un lietot, un tirgot zelējamo, košļājamo, šņaucamo u.c. veida tabaku, elektroniskās smēķēšanas un tabakas karsēšanas ierīces, alkoholiskos un enerģijas dzērienus, narkotiskās, psihotropās vai citas apreibinošas vielas, aizliegts pamudināt tās lietot;

**32.2.** Licejā un tā teritorijā ienest un lietot priekšmetus, materiālus, vielas, kas apdraud paša skolēna vai citu dzīvību, veselību vai nav nepieciešamas mācību procesā (tai skaitā gāzes baloniņus, gāzes pistoles, šaujammieročus, aukstos ieročus, nažus, stikla pudeles, šķiltavas, sērkokus u.tml.);

**32.3.** patvaļīgi atstāt Liceja telpas vai teritoriju;

**32.4.** atteikties izpildīt Liceja darbinieka likumīgās prasības;

**32.5.** ienākt un atrasties Liceja ēdnīcā ar somām, virsdrēbēs;

**32.6.** aicināt un ievest Licejā nepiederošas personas;

**32.7.** paņemt vai bojāt svešu mantu;

**32.8.** spēlēt spēles, lai gūtu materiālu vai cita veida labumu;

**32.9.** lietot necenzētus vārdus, veidot sociālo tīklu kontus, izmantojot Liceja vizuālo identitāti, sociālajos tīklos ievietot cilvēka cieņu aizskarošu informāciju;

**32.10.** bez darbinieka atļaujas izvietot Liceja telpās un Liceja teritorijā plakātus, attēlus un fotogrāfijas;

**32.11.** veikt jebkādas citas darbības, kas var kaitēt pašam un citiem, Liceja mantiskajām vērtībām un kas neatbilst Izglītības likumā un citās tiesību normās noteiktajiem uzvedības priekšrakstiem;

**32.12.** mācību stundās, starpbrīžos, pēc stundām, citās nodarbībās, sanāksmēs un pasākumos fotografēt, filmēt un ierakstīt notikuma norisi, ja tas nav paredzēts mācību procesa ietvaros vai neformāla pasākuma ietvaros. Attiecīgo darbību veikšanai nepieciešams Liceja direktores saskaņojums un citu iesaistīto personu, vecāku vai pilngadīgo skolēnu rakstiska atļauja.

**33.** Liceja telpās nepiederošām personām patvaļīga uzturēšanās ir aizliegta. Detalizētāk to nosaka «Kārtība, kādā Rīgas Franču licejā uzturas izglītojamo vecāki un citas personas».

**34.** Fiziskās un emocionālās vardarbības novēršanu Licejā detalizētāk nosaka «Kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret skolēnu», kas ir šo noteikumu neatņemama sastāvdaļa.

- 35.** Skolēni tiek iepazīstināti ar Liceja iekšējās kārtības noteikumiem saskaņā ar direktores rīkojumu mācību gada sākumā. Pēc iepazīšanās ar noteikumiem skolēni atbilstoši spējām un prasmēm to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
- 36.** Licejs ir tiesīgs ierobežot skolēna tiesības uz privātīpašuma neaizskaramību gadījumos, ja tas apdraud paša skolēna intereses, citu skolēnu, pedagogu, darbinieku un apmeklētāju tiesības, kā arī izglītības procesu un iekšējo kārtību, Liceja mantu vai kā citādi ir saistīts ar tiesību pārkāpumu.
- 37.** Liceja pienākums ir novērst pārkāpumu vai jebkuru tā rašanās iespējamību, skolēnam labprātīgi novēršot to, kā arī lemt par nepieciešamību ziņot pašvaldības pārstāvjiem (bāriņtiesai, policijai u.tml. institūcijām) un skolēna vecākiem situācijas noregulēšanai, ja pārkāpums (vai pamatotas aizdomas par pārkāpumu) netiek labprātīgi novērsts no skolēna puses.
- 38.** Liceja pienākums ir sargāt skolēnu drošību, ja nepieciešams, ziņot policijai, bāriņtiesai vai citai bērnu tiesību aizsardzības institūcijai par jebkādu vardarbību un noziedzīgu nodarījumu vai administratīvu pārkāpumu pret skolēnu, par viņa tiesību pārkāpumu vai citādu apdraudējumu, kā arī gadījumā, ja ir aizdomas, ka skolēnam ir priekšmeti, vielas vai materiāli, kas var apdraudēt paša skolēna vai citu personu dzīvību vai veselību.
- 39.** Ja Liceja organizētā pasākuma laikā tiek apdraudēta skolēnu drošība vai tiek konstatēti citi pārkāpumi (alkohola, apreibinošu vielu lietošana u.tml. pārkāpumi), tad pasākums tiek nekavējoties pārtraukts un tiek ziņots par notiekošo Liceja vadībai, skolēna vecākiem, kā arī atbilstoši situācijai tiek izsaukta policija un neatliekamās medicīnas palīdzības dienests.

## **VI Atbildība par noteikumu neievērošanu**

- 40.** Par noteikumu pārkāpšanu skolēnam piemēro disciplinārsodu:
- 40.1.** mutisku aizrādījumu;
  - 40.2.** rakstisku aizrādījumu e-klases uzvedības žurnālā;
  - 40.3.** 10. – 12. klases skolēna izslēgšana no Liceja, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību.
- 41.** Piemēroto disciplinārsodu tiesiskā būtība ir pielīdzināma konstatētam skolēna likumisko pienākumu pārkāpumam, kura sekas tiek noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem un Liceja vadības lēmumiem.
- 42.** Par nodarījumu skolēns sniedz rakstisku situācijas skaidrojumu.
- 43.** Gadījumos, kad ir aizdomas par narkotisko, psihotropo, toksisko vielu un alkohola lietošanu, Licejs ziņo vecākiem un vajadzības gadījumā ir tiesisks izsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu vai Valsts policiju.
- 44.** Gadījumos, kad ir pielietota vardarbība, notikuši administratīvi vai krimināli sodāmi pārkāpumi, Liceja vadība par pārkāpumiem ziņo tiesībsargājošajām iestādēm.
- 45.** Ja skolēna darbība ir radījusi konfliktsituāciju klasē un negatīvi ietekmē klases emocionāli psiholoģisko fonu vai ja konstatēti īpaši rupji pārkāpumi, kas aizskar citu personu pamattiesības uz dzīvību, veselību, privātuma neaizskaramību, ja skolēns apdraud savu vai citu personu drošību, veselību un dzīvību u.tml., Liceja direktore rīkojas saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.
- 46.** Skolēns un viņa vecāki materiāli atbild par zaudējumu, kas skolēna rīcības dēļ nodarīts Licejam, un apmaksā nodarīto zaudējumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 47.** Ja skolēns nepilda noteiktos pienākumus un neievēro noteikumus:
- 47.1.** mācību priekšmeta pedagogs veic mutisku aizrādījumu, vada individuālas

pārrunas ar skolēnu, veic ierakstu e-klases žurnālā, kā arī informē klases audzinātāju un skolēna vecākus;

**47.2.** klases audzinātājs vada individuālas pārrunas ar skolēnu, veic ierakstu e-klases žurnālā, kā arī informē skolēna vecākus;

**47.3.** klases audzinātājs iniciē kopīgu sarunu ar atbalsta personālu, skolēnu, skolēna vecākiem, mācību priekšmeta skolotāju/-iem;

**47.4.** izskata jautājumu vadības sēdē un rīkojas normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

\* Skatīt *Rīcības algoritmu par noteikumu neievērošanu.*

## **VII Apbalvojumu sistēma**

**48.** Priekšlikumus par skolēna apbalvošanu iesniedz:

**48.1.** klases vai Liceja skolēnu pašpārvaldes pārstāvji.

**48.2.** Skolas padome.

**48.3.** pedagogi.

**48.4.** citi Liceja darbinieki.

**49.** Par labiem sasniegumiem mācībās, sportā, sabiedriskajā darbībā un mākslinieciskajā pašdarbībā skolēnu var apbalvot:

**49.1.** ar mutisku pateicību klases vai Liceja kolektīva priekšā;

**49.2.** ar Liceja direktores rīkojumu, informējot par to Liceja kolektīvu;

**49.3.** ar atzinības rakstu vai dažādas pakāpes diplomiem;

**49.4.** ar grāmatu vai citu balvu;

**49.5.** ar Liceja augstāko apbalvojumu – Augusta Leimaņa balvu;

**49.6.** ar lēmumu izvirzīt apbalvošanai pilsētā un valstī.

## **VIII Noteikumu un to grozījumu pieņemšanas kārtība**

**50.** Noteikumus un šo noteikumu grozījumus apstiprina Liceja direktore.

**51.** Liceja vadība nodrošina noteikumu publicēšanu e-klasē, kā arī informē skolēnus un viņu vecākus par mācību gada laikā noteikumos izdarītajām izmaiņām.

**52.** Grozījumus un papildinājumus noteikumos var ierosināt Skolēnu pašpārvalde, Pedagoģiskā padome, Skolas padome, direktore un iestādes dibinātājs.

## **IX Noslēguma jautājumi**

**53.** Ar šo noteikumu spēkā stāšanos atzīt par spēku zaudējušiem Rīgas Franču liceja 14.09.2023. noteikumus Nr. LF-23- 4-nts «Rīgas Franču liceja iekšējās kārtības noteikumi».

Direktore

V.Rūtenberga

**\*Rīcības algoritms par noteikumu neievērošanu**

<b>Līmenis</b>	<b>Kas izskata</b>	<b>Kārtība, kādā izskata iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu</b>	<b>Rīcība</b>
<b>1.</b>	<b>Mācību priekšmeta pedagogs</b>	Individuālas pārrunas ar skolēnu. Mutisks aizrādījums. Ieraksts e-klases žurnālā. Saruna ar skolēna vecākiem.	Informē klases audzinātāju. Informē skolēna vecākus. Iesaista atbalsta personālu.
<b>2.</b>	<b>Klases audzinātājs</b>	Individuālas pārrunas ar skolēnu. Mutisks aizrādījums. Ieraksts e-klases žurnālā. Sarunas ar skolēna vecākiem.	Iesaista mācību priekšmeta skolotāju un/vai atbalsta personālu. Klāties saruna tiek protokolēta. Informē Liceja vadību.
<b>3.</b>	<b>Liceja atbalsta personāls</b>	Izskata jautājumu savas kompetences robežās.	Klāties saruna tiek protokolēta. Savstarpēji saskaņojot rīcību, plāno un organizē preventīvus pasākumus. Emocionālas vai fiziskas vardarbības gadījumā Liceja direktores vietniecei audzināšanas darbā iesniedz informāciju par rīcības plāna īstenošanu. Iepriekš saskaņojot ar Liceja direktori, rakstiski informē par problēmsituāciju pašvaldības un valsts atbildīgās institūcijas, tiek lūgts atbalsts problēmas risināšanā. Iepriekš saskaņojot ar Liceja direktori, pēc nepieciešamības plāno un organizē starpinstitucionālo sadarbību.
<b>4.</b>	<b>Direktores vietnieces</b>	Jautājumu izskata, pēc nepieciešamības pieaicinot notikumā iesaistītās personas un skolēnu vecākus.	Mutisks aizrādījums vai brīdinājums. Klāties saruna tiek protokolēta. Jautājums tiek atstāts kontrolei.
<b>5.</b>	<b>Direktore</b>	Jautājumu izskata individuāli vai vadības sanāsmē, pēc nepieciešamības pieaicinot notikumā iesaistītās personas un skolēnu vecākus.	Mutisks aizrādījums, brīdinājums. Rakstisks aizrādījums, brīdinājums, rājiens. Rakstiski protokolēts vadības sēdes lēmums. Jautājums tiek atstāts kontrolei.

## **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi mācību stundu laikā un mācību starplaikos**

- 1.** Noteikumi nosaka nosacījumus drošībai Rīgas Franču licejā (turpmāk – Licejs) mācību priekšmetu stundu laikā un mācību starplaikos.
- 2.** Skolēniem, atrodoties Liceja teritorijā, ievērot pedagogu un citu Liceja darbinieku norādījumus, uz tiem reaģēt nekavējoties, uzvesties atbilstoši vispārpieņemtajām uzvedības un drošības normām.
- 3.** Mācību priekšmetu stundu, interešu izglītības nodarbību, pagarinātās dienas grupas laikā skolēniem uzturēties Liceja teritorijā kopā ar pedagogu.
- 4.** Mācību stundu, interešu izglītības nodarbību, pagarinātās dienas grupas laikā skolēni ievērot disciplīnu un netraucēt darbu pedagogam un citiem skolēniem. Skolēns bez pedagoga atļaujas nedrīkst iziet no klases, mainīt klases solu izkārtojumu.
- 5.** Uzturēt tīrību un kārtību mācību kabinetos un koplietošanas telpās. Nebojāt inventāru un mācību palīglīdzekļus. Neaiztikt un nepārvietot ēkā esošos ugunsdzēsības līdzekļus.
- 6.** Konstatējot bojājumus krēsliem, informēt par to pedagogu un novietot tos tādā veidā, lai uz tiem nevarētu nejauši apsēsties citi skolēni. Nesēdēt uz bojātiem krēsliem.
- 7.** Pa mācību vai koplietošanas telpām pārvietojoties starp soliem, ievērot piesardzību, neskriet un neveikt straujas kustības. Būt īpaši uzmanīgiem, pārvietojoties pa kāpnēm.
- 8.** Mācību darbā, izmantojot biroja tehniku (projektors, kopētājs u.c.), pirms tam iepazīties ar to lietošanas (ekspluatācijas, darba drošības) instrukcijām un rīkoties atbilstoši to prasībām. Darboties tikai ar pedagoga atļauju.
- 9.** Bez pedagoga atļaujas neatvērt logus, lai vēdinātu telpu. Ja logi ir atvērti, aizliegts sēdēt vai stāvēt uz palodzēm, liekties ārā pa logu.
- 10.** Nekāpt uz galdiem, grāmatu kaudzēm, uz galda uzliktiem krēsliem u.tml.
- 11.** Ja konstatēs, ka ir slidenas, slapjas koplietošanas telpu (gaiteni u.tml.) grīdas, nekavējoties par to ziņot pedagogam vai citam Liceja darbiniekiem.
- 12.** Praktisko nodarbību laikā:
  - 12.1.** darbu sākt tikai pēc pedagoga uzdevuma noklausīšanās un instruktāžas darba aizsardzībā;
  - 12.2.** izpildīt visus pedagoga norādījumus;
  - 12.3.** neveikt darbības, kuras var izraisīt nelaimes gadījumu;
  - 12.4.** Neskaidrību un šaubu gadījumā par uzdotā uzdevuma drošu izpildi vērsties pie pedagoga.
- 13.** Stundu laikā aizliegts ēst, košļāt košļājamās gumijas, darīt citas darbības, kas saistītas ar pārtikas patēriņu.
- 14.** Mācību starplaikos un brīvajā laikā skolēni uzturas Liceja teritorijā tam paredzētajās vietās, ievēro vispārpieņemtās uzvedības un drošības normas, neradot draudus ne savai, ne citu skolēnu veselībai un drošībai. Skolēni seko līdzī savām personiskajām mantām un neatstāj tās bez uzraudzības.
- 15.** Licejā un tā teritorijā skolēniem ir aizliegts:
  - 15.1.** traucēt mācību darbu;



- 15.2. skriet pa Liceja gaitenīem;
  - 15.3. uzvesties pārgalvīgi;
  - 15.4. pikoties, slidināties (ziemas un slapjā laika periodā);
  - 15.5. kāpt, karāties un šūpoties sporta laukuma dzelzs konstrukcijās;
  - 15.6. kāpt uz kanalizācijas lūkām;
  - 15.7. kāpt kokos, bojāt apstādījumus;
  - 15.8. kāpt uz sētas un pāri sētai;
  - 15.9. spēlēties un uzturēties vietās, kur novietotas brīdinājuma zīmes "Slidens" un/vai kuras norobežotas ar brīdinājuma lentu;
  - 15.10. pieskarties dzīvībai un veselībai bīstamiem priekšmetiem (piemēram, šļircēm, nepazīstamiem priekšmetiem);
  - 15.11. fiziski vai emocionāli aizskart skolas biedrus, pedagogus un darbiniekus;
  - 15.12. bojāt Liceja telpas un teritoriju, tai skaitā veikt grafiti, atstāt atkritumus, laužt augus;
  - 15.13. izmantot Liceja telpas un teritoriju kā vietu, kur veikt politiskas, reliģiskas vai citas propagandas darbības, kas var radīt konfliktus vai diskriminēt citus;
  - 15.14. izmantot Liceja telpas un teritoriju kā vietu, kur veikt azartspēles vai citas nelikumīgas darbības.
16. Skolēns ir tiesīgs atstāt Liceja teritoriju mācību laikā, ja tam ir attaisnojošs iemesls un ir saskaņojums ar klases audzinātāju, slimības gadījumā - ar Liceja medicīnas māsu.
  17. Ja skolēns ir guvis traumu Liceja teritorijā, tad viņš nekavējoties informē Liceja medicīnas māsu, pedagogu vai citu darbinieku.
  18. Ja skolēns redz, ka kāds cits skolēns ir guvis traumu Liceja teritorijā, viņš
  19. nekavējoties par to informē medicīnas māsu, pedagogu vai citu darbinieku.
  20. Ja tiek novērota bīstama situācija, fiziskas vai emocionālas vardarbības gadījums, skolēns par to nekavējoties informē pedagogu vai citu darbinieku.

2. pielikums  
Rīgas Franču liceja  
2024. gada 18.marta  
iekšējiem noteikumiem  
Nr. LF-24-3-nts

### **Drošības noteikumi Rīgas Franču liceja organizētajos pasākumos**

- 1.** Noteikumi nosaka kārtību, kāda jāievēro mācību ekskursiju, pārgājienu, pastaigu un citu Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) organizēto pasākumu laikā ārpus Liceja, lai nodrošinātu skolēnu drošību.
- 2.** Ekskursijas, pārgājiena, pastaigas vai cita Liceja organizētā pasākuma dalībniekam pasākuma laikā bez ierunām jāpakļaujas atbildīgās personas norādījumiem un rīkojumiem, skolēniem jāievēro skolas iekšējās kārtības noteikumi.
- 3.** Pasākuma laikā skolēni atrodas pasākuma norises telpā, nestaigā bez vajadzības pa Liceju neiziet ārpus Liceja.
- 4.** Gadījumos, kad pasākums notiek ārpus Liceja teritorijas, pasākuma dalībniekiem jāievēro drošība un tās norises vietas, kurā atrodas, atbildīgās personas norādījumi.
- 5.** Ekskursijas, pārgājiena, pastaigas vai cita Liceja organizētā pasākuma dalībniekam jāuzvedas tā, lai ar savu rīcību neapdraudētu savu vai citu dalībnieku veselību un drošību.
- 6.** Dodoties ekskursijā, pārgājienā, pastaigā vai citā Liceja organizētajā pasākumā, dalībnieki ir pasākuma mērķim, sezonai un laika apstākļiem atbilstošā apģērbā.
- 7.** Ja ekskursijā, pārgājienā, pastaigā vai citā Liceja organizētajā pasākumā izmanto sabiedrisko transportu, iekāpšana transportlīdzeklī notiek pa grupām pieaugušā pavadībā. Pirmie transportlīdzeklī kāpj skolēni un pēc tam – pedagogs, kurš viņus pavada. Tādā pašā kārtībā notiek skolēnu izkāpšana no transportlīdzekļa.
- 8.** Skolēni ievēro ceļu satiksmes noteikumus un vispārējās pieklājības normas, rūpējas par kārtību vietās, kuras apmeklē, neatstāj aiz sevis sadzīves atkritumus.
- 9.** Skolēni ievēro ugunsdrošību un elektrodrošību (neaiztiek nepazīstamas vai viegli uzliesmojošas vielas, kā arī priekšmetus, neiet un neskaras pie elektrības vadiem un stabiem, kā arī izvairās no nejaušas pieskaršanās strāvas avotam).
- 10.** Skolēniem, piedaloties masu pasākumos un pasākumos, ir aizliegts:
  - 10.1.** ar savu darbību radīt stresu sevī un citos;
  - 10.2.** radīt cēloņus, kas veicina riska vai bīstamu situāciju rašanos;
  - 10.3.** ienest atkarību izraisošas (alkoholiskās, narkotiskās, psihotropās, toksiskās) un bīstamas vielas.
- 11.** Punkta 9.1. un 9.2. neievērošanas gadījumā pasākuma organizators informē skolēna vecākus, un skolēns pārtrauc dalību pasākumā.
- 12.** Punkta 9.3. pārkāpuma gadījumā stājas spēkā “Rīcības plāns, ja Rīgas Franču licejā konstatē vai ir aizdomas, ka izglītojamie lieto, glabā vai izplata atkarību izraisošas vielas” par “Veicamajiem pasākumiem, ja konstatēts, ka izglītojamais lietojis atkarību izraisošas vielas”.
- 13.** Pasākuma organizatoriem un pedagogiem ir tiesības pasākuma dalībniekiem atsavināt vielas, ierīces un priekšmetus, kas ir bīstami un var apdraudēt savu un citu dalībnieku drošību, veselību un dzīvību.
- 14.** Sastopoties ar bīstamām vielām vai sprāgstvielām, skolēns nekavējoties informē atbildīgo personu vai pieaugušo.

**15.** Par ārkārtas situācijas rašanos skolēns nekavējoties informē ekskursijas, pārgājiena, pastaigas vai cita Liceja organizētā pasākuma atbildīgo personu vai pieaugušo, kurš atrodas blakus.

**16.** Bīstamas situācijas gadījumā ekskursijas, pārgājiena, pastaigas vai cita Liceja organizētā pasākuma dalībnieks nekavējoties informē atbildīgo personu, kura ir tiesīga pārtraukt ekskursiju, pārgājieni, pastaigu vai citu Liceja organizēto pasākumu, informējot par to Liceja direktori.

3. pielikums  
Rīgas Franču liceja  
2024. gada 18.marta  
iekšējiem noteikumiem  
Nr. LF-24-3-nts

### **Rīcības plāns, ja Rīgas Franču licejā konstatē vai ir aizdomas, ka skolēni lieto, glabā vai izplata atkarību izraisošas vielas**

1. Rīcības plāns nosaka Rīgas Franču liceja (turpmāk - Licejs) darbinieku rīcību, ja:
  - 1.1. ir aizdomas vai ir saņemta informācija, ka skolēni Licejā lieto atkarību izraisošas vielas;
  - 1.2. ir aizdomas par atkarību izraisošu vielu izplatīšanu Liceja teritorijā un tā apkārtnē;
  - 1.3. konstatē, ka blakus Licejam esošajās tirdzniecības vietās skolēniem tiek pārdoti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi.
2. Rīcības plāna izpildi Licejā īsteno:
  - 2.1. Liceja direktore - organizē un ir atbildīga par rīcības plāna izstrādi un izpildes kontroli, kā arī skolēna vecāku, pašvaldības bāriņtiesas, Valsts policijas un sociālo dienestu informēšanu;
  - 2.2. sociālais pedagogs - organizē skolēnu izglītošanas darbu Licejā, iesaista atbalsta personālu situācijas risināšanā, sadarbojas ar skolēna klases audzinātāju un vecākiem, lai novērstu turpmāku atkarību izraisošu vielu lietošanu, kā arī novēro skolēnu;
  - 2.3. ārstniecības persona, kuras kompetencē ir piedalīšanās rīcības plāna izstrādē un izpildes kontrolē, kā arī skolēna veselības stāvokļa novērtēšanā;
  - 2.4. citi Liceja darbinieki atbilstoši sava amata pienākumiem.

### **Veicamie pasākumi, ja konstatēts, ka skolēns lietojis atkarību izraisošas vielas**

3. Liceja darbinieks, kas konstatējis, ka Liceja skolēns lietojis atkarību izraisošu vielu (turpmāk - AIV) Liceja teritorijā un tā apkārtnē, veic šādus pasākumus:
  - 3.1. izsauc Liceja medicīnas māsu vai, ja nepieciešams, neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu skolēna veselības un drošības nodrošināšanai.
  - 3.2. valsts policiju, ja ir konstatēta vai ir aizdomas par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un realizēšanu vai narkotisko un psihotropo vielu lietošanu.
  - 3.3. informē par notikušo Liceja vadību un skolēna vecākus.
  - 3.4. novēro skolēna veselības stāvokli līdz medicīnas darbinieka un/vai valsts policijas ierašanās brīdim:
    - 3.4.1. ārējo izskatu (ievainojumus, sasitumus); izturēšanās izpausmes (saspringts, noslēgts, paaugstināta nervu spriedze, uzbudinājums, agresivitāte, miegainība, runīgums un citi novērojumi);
    - 3.4.2. apziņas stāvokļa izpausmes (orientēšanās vietā, laikā, vidē);
    - 3.4.3. runas spējas (sakarīgs vai nesakarīgs stāstījums, artikulācijas traucējumi);
    - 3.4.4. somatoveģetatīvās sistēmas reakcijas (sejas ādas un redzamās gļotādas stāvoklis, hipersalivācija (siekalosānās), svīšanu, elpošanu (palēnināta vai paātrināta), pulsu, acu zīlīšu stāvokli (sašaurinātas, paplašinātas, stiklainas, reakcija uz gaismu);

- 3.4.5. kustību sfēru (aktīvs, apātisks);
  - 3.4.6. mīmiku (vāja, dzīva);
  - 3.4.7. gaitu (stabila, šūpošanās pagriezienos, nevar noiet taisni);
  - 3.4.8. precīzas kustības (pieskarties ar pirkstu pie degungala).
4. Sniedz informāciju par skolēna AIV fakta konstatēšanu protokola noformēšanas laikā.
5. Par konkrēto gadījumu atbildīgā persona nodrošina situācijas un tās risināšanas gaitas dokumentēšanu, atzīmējot visas darbības, iesaistītās personas un institūcijas.
6. Par sarežģītu situāciju risināšanu, piemēram, ja skolēna vecāki informēti par nepieciešamību nodrošināt skolēnam speciālistu palīdzību, bet šo pienākumu nav pildījuši un/vai Liceja darbinieki konstatē vai ir aizdomas, ka ģimenē skolēnam netiek nodrošināta nepieciešamā uzraudzība un aprūpe, Liceja direktore informē pašvaldības sociālo dienestu.

4. pielikums  
Rīgas Franču liceja  
2024. gada 18.marta  
iekšējiem noteikumiem  
Nr. LF-24-3-nts

### **Rīgas Franču liceja rīcība ekstremālās situācijās**

1. Ekstremāla situācija Rīgas Franču licejā (turpmāk – Licejs) ir ugunsgrēks, plūdi, kas rada draudus veselībai vai dzīvībai, sastapšanās ar/vai informācija par sprāgstvielām un bīstamām vielām.
2. Par ekstremālu situāciju Licejā paziņo automātiskā apziņošanas sistēma.
3. Ekstremālā situācijā skolēniem stingri jāievēro pedagoga, kurš vada evakuācijas norisi atbilstoši Liceja evakuācijas plānam, norādījumi.
4. Ja skolēns pamana ekstremālu situāciju vai ekstremālas situācijas rašanos, nekavējoties par to jāinformē tuvumā esošais pieaugušais.
5. Sastopoties ar sprāgstvielām vai bīstamām vielām, kategoriski aizliegts tuvoties vai pieskarties tām.
6. Ekstremālā situācijā jāziņo glābšanas dienestam pa tālruni 112 .

#### **Rīcība situācijā, kad skolēns apdraud savu vai citu personu drošību, veselību un dzīvību:**

7. Skolēns, kurš konstatējis draudus drošībai, veselībai un dzīvībai, nekavējoties informē tuvumā esošo pieaugušo vai pa telefonu vēršas pēc palīdzības;
8. Ja draudi notiek klases telpā, skolēns:
  - 8.1. nekavējoties dodas prom no apdraudētās vietas;
  - 8.2. informē pedagogus vai Liceja vadību par krīzes situāciju klasē, nosaucot vietu, skolēna vārdu, uzvārdu un sniedzot īsu situācijas aprakstu.
9. Persona, kura konstatējusi draudus drošībai, veselībai un dzīvībai, nekavējoties iesaistās situācijas novēršanā, kā arī:
  - 9.1. ziņo par notikušo Liceja vadībai;
  - 9.2. informē Liceja vadību vai atbalsta personālu par situāciju, kurā skolēns uzvedas neadekvāti un agresīvi, sev ērtā veidā (piemēram, pa tālruni/vēršoties pēc palīdzības pie cita darbinieka);
  - 9.3. ja skolēna uzvedība mācību stundas laikā pret citiem skolēniem ir neadekvāta un agresīva, pedagogs visus skolēnus izved ārā no klases telpas, kurā atrodas agresīvais skolēns, un nekavējoties informē Liceja vadību, atbalsta personālu sev ērtā veidā (piemēram, pa tālruni/vēršoties pēc palīdzības pie cita pedagoga);
10. Klases audzinātājs vai sociālais pedagogs obligāti informē notikušajā iesaistīto skolēnu vecākus, fiksējot informācijas nodošanas faktu e-klasē (sadaļā «Individuālās sarunas ar vecākiem») un pieņem lēmumu par turpmāko rīcību atbilstoši situācijai;
11. Sociālais pedagogs tajā pašā dienā ziņo policijai, ja ir noticis noziedzīgs nodarījums vai administratīvs pārkāpums pret skolēnu, viņa tiesību pārkāpums vai citāds apdraudējums, kā arī tad, ja ir aizdomas, ka skolēnam ir priekšmeti, vielas vai materiāli, kas var apdraudēt paša skolēna vai citu personu dzīvību vai veselību.
12. Klases audzinātājs sadarbībā ar atbalsta personālu atbilstoši katrs savai kompetencei, savstarpēji saskaņojot rīcību, izstrādā, organizē un īsteno atbalsta un audzināšanas pasākumus;

- 13.** Informācija par rīcības plāna īstenošanu tiek sniegta direktores vietniekam audzināšanas darbā;
- 14.** Atbalsta personāls un klases audzinātājs atbilstoši saviem uzdevumiem novērtē atbalsta un audzināšanas pasākumu rezultātus un situācijas izmaiņas;
- 15.** Ja situācija nav uzlabojusies, tad atkārtotu draudu gadījumā iesaistītie skolēni un viņu vecāki tiek informēti par kompetento dienestu speciālistu piesaistīšanu.

5. pielikums  
Rīgas Franču liceja  
2024. gada 18.marta  
iekšējiem noteikumiem  
Nr. LF-24-3-nts

### **Rīcība gadījumos, ja Rīgas Franču licejā tiek konstatēta emocionāla vai fiziska vardarbība starp skolēniem**

- 1.** Fiziska vardarbība ir veselībai vai dzīvībai bīstams spēka pielietojums saskarsmē starp skolēniem.
- 2.** Emocionāla vardarbība ir pašcieņas aizskaršana, psiholoģiska ietekme draudot, lamājot, pazemojot vai citādi negatīvi ietekmējot skolēna emocionālo stāvokli.
- 3.** Skolēns, kurš cietis no fiziskās vai emocionālās vardarbības, nekavējoties informē klases audzinātāju un/vai sociālo pedagogu.
- 4.** Skolēns, kurš Rīgas Franču licejā (turpmāk – Licejs) konstatējis fizisko vai emocionālo vardarbību starp skolēniem, nekavējoties informē tuvumā esošo pieaugušo.
- 5.** Persona, kura konstatējusi vardarbību, novērtē cietušā psiholoģisko un fizisko veselību un, ja nepieciešams, piesaista Liceja psihologu, medicīnas māsu, kā arī nekavējoties par notikušo informē skolēna klases audzinātāju un/vai sociālo pedagogu.
- 6.** Klases audzinātājs vai sociālais pedagogs obligāti informē notikušajā iesaistīto skolēnu vecākus, fiksējot informācijas nodošanas faktu e-klasē (sadaļā «Individuālās sarunas ar vecākiem») un pieņem lēmumu par tālāko rīcību atbilstoši situācijai.
- 7.** Sociālais pedagogs nepieciešamības gadījumā informē policiju par vienaudžu vardarbību un noziedzīgu nodarījumu vai administratīvu pārkāpumu pret skolēnu, viņa tiesību pārkāpumu vai citādu apdraudējumu.
- 8.** Klases audzinātājs sadarbībā ar atbalsta personālu atbilstoši katrs savai kompetencei, savstarpēji saskaņojot rīcību, izstrādā, organizē un īsteno atbalsta un audzināšanas pasākumus.
- 9.** Informācija par rīcības plāna īstenošanu tiek sniegta Liceja direktora vietniekam audzināšanas darbā.
- 10.** Liceja atbalsta personāls un klases audzinātājs atbilstoši saviem uzdevumiem novērtē atbalsta un audzināšanas pasākumu rezultātus un situācijas izmaiņas.
- 11.** Ja situācija nav uzlabojusies, fiziskās vai emocionālās vardarbības gadījumā iesaistītie skolēni un viņu vecāki tiek informēti par kompetento dienestu speciālistu piesaistīšanu.



## **Par higiēnu un darba higiēnu I Skolēna higiēna**

### **1. Rokas jāmazgā:**

- 1.1.** pēc tualetes apmeklēšanas;
- 1.2.** pēc klepošanas vai šķaudīšanas;
- 1.3.** pēc atkritumu savākšanas;
- 1.4.** pēc uzkopšanas darbiem;
- 1.5.** pēc sabiedrisko vietu apmeklēšanas;
- 1.6.** pirms ēšanas un dzeršanas vai ēdiena pasniegšanas;
- 1.7.** pirms zāļu lietošanas, rīcības ar kontaktlēcām;
- 1.8.** kad rokas ir acīmredzami netīras, piemēram, dizaina un tehnoloģiju stundās;
- 1.9.** pēc sporta stundas;
- 1.10.** ja konkrētajā situācijā rodas šaubas par roku tīrību.

### **2. Pareiza roku mazgāšana:**

- 2.1.** saslapināt plaukstas zem tekošas ūdens strūkļas;
- 2.2.** pārklāt ar ziepēm (ieteicams izmantot šķidrās ziepes no slēgta trauka, jo uz cieto ziepju virsmām un ziepju traukos var saglabāties dažādi mikroorganismi no iepriekšējiem lietotājiem);
- 2.3.** vismaz 15 sekundes enerģiski ieziepēt;
- 2.4.** no visām pusēm berzt plaukstas, pirkstu starpas, pirkstu galus pretējās rokas delnās, abu plaukstu virspusi, abus īkšķus pretējās rokas delnās, kā arī pirkstu galus;
- 2.5.** vismaz 10 sekundes rokas skalo zem tekošas ūdens strūkļas;
- 2.6.** roku mazgāšanas laikā izvairīties no ūdens šļakstīšanās;
- 2.7.** rokas nosusināt divielī - ieteicams izmantot vienreiz lietojamus papīra dvieļus;
- 2.8.** ar roku regulējamu ūdens krānu (maisītāju) aizgriezt ar papīra dvieļa palīdzību;
- 2.9.** ja ir, lietot roku žāvētājus ar gaisa plūsmu;
- 2.10.** ja nav pieejams aprīkojums roku mazgāšanai, roku dezinfekciju var veikt, lietojot ātras iedarbības roku dezinfekcijas līdzekli.

### **3. Nagu kopšana:**

- 3.1.** regulāri mazgāt, tīrīt un apgriezt nagus;
- 3.2.** notīrīt nagu laku, ja tā nolupusi;
- 3.3.** nenākt uz skolu ar pārāk gariem mākslīgajiem vai īstajiem nagiem, lai nesatraumētu sevi un citus.

## **II Personīgā higiēna:**

- 4.** Regulāri kopt savu ķermeni un matus.
- 5.** Ikdienā izmantot tikai personīgos higiēnas līdzekļus – ķemmi, matu gumijas, matu sprādzes.
- 6.** Uz skolu ierasties tīrā apģērbā un apavos.
- 7.** Mainīt apavus liceja telpās no 1. oktobra līdz 30. aprīlim.
- 8.** Ievietot ielas apavus atbilstoša materiāla maisiņā.

### **III Individuālie pasākumi Rīgas Franču liceja skolēniem un darbiniekiem:**

9. Klepojot un šķaudot aizklāt degunu un muti ar vienreiz lietojamo salveti, pēc lietošanas izmantoto salveti izmest un nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni.
10. Ja nav pieejamas salvetes, šķaudot vai klepojot, aizklāt muti un degunu nevis ar plaukstu, bet ar saliektas rokas elkoņa locītavas iekšējo virsmu.
11. Izvairīties pieskarties mutei, acīm, degunam ar nemazgātām rokām.
12. Regulāri un rūpīgi mazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni, lai izvairītos no vīrusu pārnesšanas uz savu seju vai citiem cilvēkiem.
13. Īpaši pievērst uzmanību roku mazgāšanai pirms ēšanas, pēc tualetes apmeklēšanas, pēc darba ar datora klaviatūru.
14. Censties izvairīties no kontakta ar personām, kurām ir gripai līdzīgi simptomi.
15. Ar slimības pazīmēm neapmeklēt Liceju, ekskursijas un sporta pasākumus.

### **IV Darba higiēna**

16. Ievērot tīrību un kārtību telpā un darbavietā.
17. Mācību stundās skolēna apģērbam un matu sakārtojumam ir jābūt kārtīgam, lai tas netraucētu darba uzdevuma veikšanu un neradītu risku veselībai.
18. Sakopt aiz sevis darba virsmu un telpu, piemēram, pēc zīmēšanas, līmēšanas, papīru griešanas, ēdiena gatavošanas.
19. Sporta stundās vilkt sportošanai paredzētu apģērbu un apavus, matiem jābūt savāktiem, rotaslietām noņemtām.
20. Kopt un uzturēt tīru savu personīgajām mantām domāto skapīti garderobē.
21. Dodoties ekskursijā, vilkt laika apstākļiem un situācijām piemērotu apģērbu.

## **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi pirmās palīdzības sniegšanā**

### **I Pirmās palīdzības pieejamība Rīgas Franču licejā**

1. Ja skolēns guvis nelielu sadzīves traumu un nav apdraudēta viņa veselība un dzīvība, pirmo palīdzību skolēnam sniedz Rīgas Franču licejā (turpmāk – Licejs).
2. Ja skolēnam ir smaga trauma vai saslimšana, medicīnas māsa vai cits darbinieks izsauc neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (turpmāk – NMPD) un nodrošina pirmās palīdzības sniegšanu skolēnam līdz brīdim, kamēr tas ierodas.
3. Pirmo palīdzību sniedz traumas gūšanas vietā vai Liceja veselības punktā.
4. Pirmo palīdzību sniedz ārstniecības persona – medicīnas māsa vai Liceja darbinieks, kurš apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā.
5. Ja skolēnam ir smaga trauma vai saslimšana, pirmo palīdzību atbilstoši savām zināšanām un iespējām sniedz persona ar kvalifikāciju medicīnā vai bez tās neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma.
6. Pirmās palīdzības sniegšanas aptieciņas atrodas:
7. Mēness ielā 8:

- 0.stāvā – sporta zālē, veselības punktā, 10. un 11. kabinetā, ēdnīcā;
- 1.stāvā – pie dežuranta, 107.kabinetā;
- 2.stāvā – 201. un 202. kabinetā;
3. stāvā – 305.kabinetā.

8. Krišjāņa Valdemāra ielā 48:

- 0.stāvā – 16.kabinetā, ēdnīcā;
- 1.stāvā – pie dežuranta, 117.kabinetā, 115.kabinetā;
- 2.stāvā – 215.kabinetā;
- 3.stāvā – 302.kabinetā, 308.kabinetā, 303.kabinetā – medicīnas māsas kabinetā, sporta skolotāju darba telpā.

### **II Rīcība akūtas saslimšanas vai traumas gūšanas gadījumā**

9. Traumas gadījumā vai sākoties veselības problēmām Licejā, skolēna pienākums ir vērsties pēc palīdzības pie darbinieka, kurš izvērtē, vai:
  - 9.1. skolēns pats var doties uz Liceja veselības punktu, ja sūdzības ir nelielas;
  - 9.2. skolēns jāpavada uz veselības punktu, ja sūdzības ir izteiktas;
  - 9.3. jāizsauc Liceja medicīnas māsa uz notikuma vietu, ja skolēns veselības problēmu dēļ nevar vai nedrīkst pārvietoties;
  - 9.4. nekavējoties jāizsauc NMPD, ja skolēna veselībai vai dzīvībai draud briesmas.
10. Liceja medicīnas māsa vai pedagogs informē skolēna vecākus par notikušo.

### **III Rīcības secība negadījuma vietā**

11. Saglabāt mieru.
12. Novērtēt situāciju – esošās un draudošās briesmas.
13. Rīkoties ātri, droši, bet mērķtiecīgi.
14. Nebaidīties no kļūdām un sargāt pašam sevi.

## IV Glābšanas ķēdītes pamatprincipi

15. Darbības, kuras tiek veiktas, lai izglābtu cietušo, sauc par glābšanas ķēdīti.
16. Tūlītējie pasākumi – veicami pirms palīdzības izsaukšanas, lai saglabātu cietušā vai saslimušā dzīvību:
  - 16.1. novērst briesmu avotu, ja tāds ir – nodzēst liesmu, noslēgt gāzi, atslēgt elektrību, uzstādīt brīdinājuma zīmes;
  - 16.2. veikt dzīvības glābšanas pasākumus – apturēt asiņošanu, uzsākt atdzīvināšanas pasākumus – sirds netiešo masāžu, elpināšanu.
17. Palīdzības izsaukšana:
  - 17.1. saukt pēc apkārtējo palīdzības;
  - 17.2. izsaukt Liceja medicīnas māsu;
  - 17.3. NMPD izsaukt Liceja medicīnas māsa vai cits darbinieks;
  - 17.4. ja skolēna dzīvībai draud briesmas, izsaukt NMPD, nesagaidot medicīnas māsas ierašanos, zvanot uz 113 – NMPD dispečeram vai 112 – Glābšanas dienesta dispečeram, un ziņot:
    - 17.4.1. KUR noticis negadījums (pilsēta, adrese, iestāde, piebraukšana no citas ielas);
    - 17.4.2. KAS noticis;
    - 17.4.3. CIK cietušo vai saslimušo.
    - 17.4.4. NEPĀRTRAUKT sarunu, pirms to nav izdarījis dispečers.
18. Cietušā aprūpēšana:
  - 18.1. runāt ar cietušo mierīgi, nomierinoši, bet pārliecinoši;
  - 18.2. iepazīstināt ar sevi;
  - 18.3. uzklausīt cietušo;
  - 18.4. neatstāt cietušo vienu;
  - 18.5. informēt cietušo par savām (glābēja) darbībām;
  - 18.6. informēt cietušo par notiekošo (reālo pozitīvo informāciju);
  - 18.7. uzturēt vieglu kontaktu ar cietušā ķermeni;
  - 18.8. neko nepārmest;
  - 18.9. pasargāt cietušo no ziņkārīgajiem;
  - 18.10. paziņot cietušā vecākiem par notikušo.
19. Sagaidīt NMPD un pavadīt to uz notikuma vietu.

## V Atdzīvināšanas pasākumi

20. Ja cietušais reaģē, tātad ir pie samaņas:
  - 20.1. atstāt tādā pašā pozā vai piedāvāt nogulties vēlamā pozā;
  - 20.2. censties nodibināt kontaktu, mierināt, nepārmest;
  - 20.3. pasargāt no apkārtējās vides kaitīgās iedarbības;
  - 20.4. noskaidrot, kas noticis;
  - 20.5. ja nepieciešams, izsaukt NMPD.
21. Ja cietušais nereaģē, tātad ir zaudējis samaņu:
  - 21.1. saukt kādu palīgā;
  - 21.2. novietot cietušo guļus uz muguras uz cieta pamata;
  - 21.3. atbrīvot elpceļus, atliecot galvu un paceļot zodu;
  - 21.4. pārbaudīt elpošanu, redzot, dzirdot, jūtot 10 sekundes.
22. Ja cietušais elpo normāli:
  - 22.1. novietot cietušo sānu guļā;
  - 22.2. lūgt kādam citam vai pašam izsaukt NMPD;

- 22.3.** atkārtoti pārbaudīt elpošanu.
- 23.** Ja cietušais neelpo vai neelpo normāli:
- 23.1.** likt kādam izsaukt NMPD vai, ja esi viens, pašam izsaukt NMPD (ieteicams ieslēgt telefona skaļruni), norādot, ka cietušais neelpo;
- 23.2.** atbrīvojot sirds masāžas vietu, rokas (plaukstu pamatnes) novietot uz krūšu
- 24.** kaula vidus un uzsākt sirds masāžu 30 reizes ar tempu 100 – 120 x minūtē, 5 – 6 cm dziļumā;
- 24.1.** veikt 2 elpināšanas, ja ir pieejama 1 x lietojamā elpināšanas maska;
- 24.2.** turpināt elpināt un masēt attiecībā 30 : 2;
- 24.3.** pēc 5 cikliem atkārtoti pārbaudīt elpošanu.
- 25.** Atdzīvināšanas pasākumus veikt:
- 25.1.** līdz ierodas NMPD;
- 25.2.** cietušais sāk kustēties, atver acis, sāk normāli elpot;
- 25.3.** Tavi spēki ir izsīkuši.

## **VI Stipras asiņošanas apturēšana**

- 26.** Asiņošana no brūces:
- 26.1.** uzvilkt rokās vienreiz lietojamus cimodus vai plastikāta maisiņu;
- 26.2.** atbrīvojot asiņojošo vietu no apģērba;
- 26.3.** aizspiest brūci ar pirkstu, plaukstu vai dūri, ja iespējams, izmantot marles salveti vai tīru drēbes gabalu;
- 26.4.** noguldīt cietušo guļus ar asiņojošo vietu uz augšu;
- 26.5.** pārliecināties, ka asiņošana ir apturēta;
- 26.6.** izsaukt NMPD.
- 27.** Asiņošana no deguna:
- 27.1.** aizspiest asiņojošo nāsi;
- 27.2.** galvu noliekt uz priekšu, apsēdināt cietušo;
- 27.3.** pielikt “aukstumu” pie deguna un pakauša;
- 27.4.** ja asiņošana turpinās ilgāk par 20 minūtēm, izsaukt NMPD.

## **VII Termiskie bojājumi**

- 28.** Pārkaršana:
- 28.1.** novietot cietušo vēsākā vietā;
- 28.2.** atģērbt cietušo;
- 28.3.** mitrināt ar vēsu ūdeni cietušā pieri, kaklu, krūtis;
- 28.4.** dot dzert vēsu ūdeni;
- 28.5.** vēdināt, dzesēt, raidīt gaisa plūsmu;
- 28.6.** izsaukt NMPD.
- 29.** Apdegumi:
- 29.1.** apdegušo vietu dzesēt ar vēsu, tekošu ūdeni vismaz 10 minūtes;
- 29.2.** uzmanīgi novilkt no cietušā traumētās ķermeņa daļas apģērbus, apavus, gredzenus;
- 29.3.** meklēt mediķa konsultāciju, ja apdegums lielāks par cietušā plaukstu, izsaukt NMPD;
- 29.4.** neplēst nost no cietušā ķermeņa piedegušos apģērba gabalus, neatvērt pūšļus, nelietot ziedes, pūderus, dezinfekcijas līdzekļus;
- 29.5.** sejas apdegumu gadījumā vienmēr apdeg elpceļi – izsaukt NMPD;
- 30.** Atdzišana:
- 30.1.** vienmēr izsaukt NMPD;

- 30.2. novietot cietušo siltā telpā;
  - 30.3. ja iespējams, atbrīvot no mitrām drēbēm, apaviem;
  - 30.4. sasēgt ar siltām, sausām drēbēm, ietīt folija segā;
  - 30.5. ja nav traucēta apziņa, dot siltus, cukurotus dzērienus;
  - 30.6. bez vajadzības nekustināt rokas un kājas, nemasēt, nesēdināt, necelt stāvus.
31. Apsaldējumi:
- 31.1. atgērbt cieši piegulošās drēbes, apavus;
  - 31.2. ietīt apsaldētās ķermeņa daļas sausā apģērbā;
  - 31.3. dot dzert siltus, cukurotus dzērienus;
  - 31.4. izsaukt NMPD.

### **VIII Elektrotraumas**

32. Zemsprieguma elektrotrauma:
- 32.1. sargāt sevi;
  - 32.2. atslēgt strāvu;
  - 32.3. veikt atdzīvināšanas pasākumus, ja nepieciešams;
  - 32.4. vienmēr izsaukt NMPD.
33. Augstsprieguma elektrotrauma:
- 33.1. sargāt sevi;
  - 33.2. netuvoties nelaiemes vietai;
  - 33.3. vienmēr izsaukt NMPD;
  - 33.4. atdzīvināšanas pasākumus, ja nepieciešams, veikt tikai tad, kad atslēgta strāva.

### **XI Slīkšana**

- 34. Glābt tikai tad, ja tas neapdraud Tavu dzīvību.
- 35. Sargāties no slīkstošā tvēriena.
- 36. Veikt atdzīvināšanas pasākumus, ja nepieciešams.
- 37. Vienmēr izsaukt NMPD.

### **X Traumas**

38. Brūces:
- 38.1. pārsiet tikai ar sausiem, vēlams steriliem pārsējiem;
  - 38.2. nelietot ziedes, pūderus, dezinfekcijas līdzekļus.
39. Roku un kāju traumas:
- 39.1. nekustināt, nepārvietot cietušo, ja tas nav nepieciešams;
  - 39.2. saglabāt traumas radīto deformāciju;
  - 39.3. apakšdelma traumu var fiksēt ar 2 trijstūra lakatiņiem;
  - 39.4. izsaukt NMPD.
40. Mugurkaula traumas:
- 40.1. nekustināt un nepārvietot cietušo, ja nav nepieciešams;
  - 40.2. vienmēr izsaukt NMPD;
41. Vēdera traumas:
- 41.1. novietot cietušo guļus ar valnīti zem ceļiem, vai saglabāt cietušā saudzējošo pozu;
  - 41.2. vienmēr izsaukt NMPD;
42. Krūšu kurvja trauma:
- 42.1. novietot cietušo pusguļus stāvoklī;
  - 42.2. izsaukt NMPD;

- 42.3. ja ir brūce, jāuzliek tīru/sterilu marles salveti vai tīru apģērba gabalu.
43. Galvas trauma:
- 43.1. novietot cietušo pusguļus vai viņam ērtākajā pozā;
- 43.2. vienmēr izsaukt NMPD;
- 43.3. ja cietušais vemj, pagriezt uz sāniem.

## **XI Dzīvnieku izraisīti nelaimes gadījumi**

44. Dzīvnieku kostas brūces:
- 44.1. ja brūce ir neliela, to mazgāt ar ūdeni un ziepēm;
- 44.2. pārsiet brūci;
- 44.3. izsaukt NMPD - bīstami, jo potenciālas trakumsērgas briesmas.
45. Čūskas kodums:
- 45.1. izsaukt NMPD;
- 45.2. censties nekustināt sakosto ķermeņa daļu.
46. Insektu kodumi mutes dobumā:
- 46.1. vienmēr izsaukt NMPD, jo bīstami elpošanas ceļu nosprostošanās un smakšanas dēļ;
- 46.2. dot sūkāt ledu vai maziem malkiem dot dzert aukstu ūdeni;
- 46.3. dzesēt kaklu no ārpuses;
- 46.4. ja kukaiņa kodums ir ādā, jāizņem dzelonis un jāuzliek "aukstums".

## **XII Svešķermeņi**

47. Svešķermenis elpceļos:
- 47.1. ļaut un likt svešķermeņi atklepot pašam;
- 47.2. ja nevar atklepot pats – noliekt cietušā ķermeņa augšdaļu uz priekšu un uzsist 5 reizes starp lāpstiņām;
- 47.3. ja tas nepalīdz, lietot Heimliha paņēmienu – 5 reizes spēcīgi spiest savu dūri starp nabu un krūtīm, stāvot cietušajam no mugurpuses;
- 47.4. ja nepieciešams turpināt veikt gan sitienu, gan Heimliha paņēmienu;
- 47.5. izsaukt NMPD, ja nepieciešams;
- 47.6. jāveic atdzīvināšanas pasākumi, ja neelpo.
48. Svešķermenis brūcē:
- 48.1. apturēt asiņošanu, spiežot uz asiņojošās vietas blakus svešķermenim, ko nedrīkst izvilk;
- 48.2. izsaukt NMPD.
49. Svešķermenis acī:
- 49.1. uzlikt pārsēju abām acīm;
- 49.2. meklēt mediķa konsultāciju;
- 49.3. neizvilkt svešķermeņi no acs.
50. Svešķermenis ausī:
- 50.1. svešķermeņi neizvilkt;
- 50.2. ja ausī iekļuvis kukainis, iepilināt ausī eļļu vai ūdeni, lai to noslīcinātu;
- 50.3. meklēt mediķu konsultāciju.

## **Rīgas Franču liceja elektrodrošības noteikumi**

### **I Vispārīgie jautājumi**

1. Elektrodrošības noteikumi (turpmāk – noteikumi) Rīgas Franču licejā (turpmāk – Licejā) nosaka darba drošības prasības par vispārīgiem elektrodrošības jautājumiem, strādājot ar elektroiekārtām.
2. Atbildīgs par šo noteikumu prasību nodrošināšanu Licejā ir Liceja direktore un viņas norīkota atbildīgā persona par elektrodrošību, kā arī ikviens Liceja darbinieks, kurš strādā ar elektroiekārtām.
3. Strādājot ar elektroiekārtām, nepieciešams zināt:
  - 3.1. elektrodrošības, darba drošības vispārīgās prasības;
  - 3.2. elektriskās strāvas iedarbības veidus un iedarbību ietekmējošos faktorus;
  - 3.3. darbā (mācībās) nepieciešamo elektroiekārtu drošas lietošanas metodes;
  - 3.4. elektroiekārtu ugunsdrošības prasības.
4. Liceja skolēni un personāls tiek instruēts elektrodrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.
5. Elektriskās strāvas bīstamie un kaitīgie faktori ir elektriskās strāvas trieciens un apdegumi.
6. Bīstamību var palielināt šādi apkārtējās vides faktori:
  - 6.1. strāvu vadošas grīdas (metāla, zemes, dzelzsbetona, flīžu, ķieģeļu);
  - 6.2. nepietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 6.3. elektrostatisks lauki;
  - 6.4. darbinieka fiziska pārslodze un slikts veselības stāvoklis.
7. Kolektīvie aizsardzības līdzekļi ir:
  - 7.1. brīdinošu zīmju un plakātu izvietošana;
  - 7.2. pietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 7.3. elektrodrošības instruktāžas.

### **II Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu (mācības)**

8. Pirms darba (mācību) uzsākšanas vizuāli pārbaudīt darba veikšanai nepieciešamo elektroiekārtu vadu izolāciju, kontaktu savienojumu un slēdžu tehnisko stāvokli.
9. Ieslēgt darbam (mācībām) nepieciešamās elektroiekārtas un pārliecināties par to atbilstošu darbību.
10. Nedrīkst uzsākt darbu, ja konstatēti elektroiekārtu korpusu, vadu izolācijas, kontaktu savienojumu, slēdžu un citi bojājumi, un bez pedagoga atļaujas.
11. Par atklātajām neatbilstībām skolēniem jāziņo pedagogam vai vadībai, lai novērstu bojājumus.

### **III Darba aizsardzības prasības darba (mācību) laikā**

12. Strādājot ar elektroiekārtām, nodrošināt, ka elektroiekārtu vadi, savienojumi, kabeļi, kontakti netiek iespiesti (logu, durvju ailēs), saspiesti vai kā citādi deformēti (starp vai zem inventāra, ar citiem priekšmetiem).
13. Nepieļaut elektrisko iekārtu vadu un kabeļu savīšanos, mezglu veidošanos. Aizliegts izmantot bojātas rozetes, nestandarta elektriskās ierīces, atstāt zem sprieguma



elektriskos vadus ar neizolētiem galiem, aizliegts veikt citas darbības, kas var radīt elektrodrošības draudus.

**14.** Aizliegts veikt elektroiekārtu remontdarbus (arī apgaismes ķermeņu spuldžu nomaiņu bez saskaņošanas ar Liceja atbildīgo darbinieku).

**15.** Aizliegts izmantot elektroiekārtas, kas nav paredzētas darba veikšanai (ūdenssildītājus, elektriskās ūdens sildīšanas spirāles, paštaisītus apgaismes ķermeņus u.c.) bez saskaņošanas ar Liceja atbildīgo darbinieku.

**16.** Aizliegts ar slapjām rokām ieslēgt un strādāt ar elektroiekārtām.

**17.** Uz elektroiekārtu korpusiem nenovietot vāzes, puķu podus, krūzes un citus priekšmetus.

#### **IV Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu, un veicamie pasākumi bīstamās situācijās**

**18.** Beidzot darbu, izslēgt elektroiekārtas no rozetes un sakārtot darba (mācību) vietu.

**19.** Pēkšņas elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumos pārtraukt darbu, izslēgt elektroiekārtas un noskaidrot elektroenerģijas padeves atslēgšanas iemeslu.

**20.** Elektroiekārtu bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, dūmu vai liesmas parādīšanās, deguma smaka u.c.) atslēgt iekārtu no tīkla, ziņot Liceja vadībai un pārtraukt darbu līdz bojājumu novēršanai.

## **Rīgas Franču liceja ugunsdrošības noteikumi**

### **I Vispārīgie jautājumi**

1. Noteikumi nosaka ugunsdrošu Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) ēku ekspluatāciju (ēku adreses: Mēness iela 8 un K.Valdemāra iela 48, Rīga), ugunsdrošības prasības un rīcību ugunsgrēka gadījumā, ko ievēro Liceja personāls un skolēni.
2. Noteikumi izstrādāti saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 16. aprīļa noteikumu Nr. 238 «Ugunsdrošības noteikumi» prasībām.
3. Liceja ēkas ir apgādātas ar pulveru ugunsdzēšanas aparātiem, kuri izvietoti ēkas stāvos un atsevišķos mācību un darba kabinetos.
4. Liceja ēkām ir izstrādāti un apstiprināti evakuācijas plāni ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, to grafiskie zīmējumi izvietoti katrā no ēkas stāviem. Visi evakuācijas ceļi tiek uzturēti atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 16. aprīļa noteikumu Nr. 238 «Ugunsdrošības noteikumi» prasībām, avārijas izejas apgādātas ar speciālām slēdzenēm, kuras vajadzības gadījumā var atvērt bez atslēgas palīdzības.
5. Ēkām ir ugunsdrošs pārklājums saskaņā ar būvniecības normatīvo aktu prasībām.
6. Liceja skolēni un personāls tiek instruēti ugunsdrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem personāla instruktāžu reģistrācijas žurnālos un skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrējot elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar vārdu «iepazinos» un parakstu, norādot iepazīstināšanas datumu.

### **II Ugunsdrošības ievērošanas nosacījumi**

7. Par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu iestādē atbild Liceja direktore vai norīkota persona (turpmāk – atbildīgais par ugunsdrošību). Pārējais Liceja personāls ir atbildīgs par ugunsdrošību katrs savā darba (mācību) vietā.
8. Atbildīgā par ugunsdrošību Licejā pienākumos ietilpst:
  - 8.1. organizēt darbu Liceja ugunsdrošībā;
  - 8.2. veikt ugunsdrošības instruktāžas;
  - 8.3. nodrošināt ugunsdrošības signalizācijas, ugunsdzēšanas iekšējā ūdensvada un sūkņa stacijas darbību, organizēt savlaicīgu bojājumu novēršanu un nepieciešamības gadījumā nodrošināt to nomaiņu;
  - 8.4. nodrošināt ugunsdzēšanas aparātu savlaicīgu pārbaudi un pārpildīšanu;
  - 8.5. nodrošināt Valsts ugunsdrošības uzraudzības dienesta inspektora noteikto ugunsdrošības pasākumu izpildi.
9. Liceja personāla un skolēnu pienākumi ugunsdrošībā ir:
  - 9.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
  - 9.2. uzturēt kārtībā savu darba (mācību) vietu;
  - 9.3. nepieļaut darbības, kas varētu izraisīt ugunsgrēku (smēķēt tam neparedzētās vietās, lietot atklātu uguni u.c. darbības);
  - 9.4. izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir paredzētas tiešo darba (mācību) pienākumu veikšanai un ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus;
  - 9.5. mācēt pielietot esošos ugunsdzēšanas līdzekļus un inventāru;

- 9.6.** izceļoties ugunsgrēkam, nekavējoties ziņot ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālruni 112;
- 9.7.** veikt visus iespējamus pasākumus cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai, ugunsgrēka likvidēšanai.
- 10.** Liceja teritorijā smēķēt ir aizliegts.
- 11.** Liceja ēku telpu un tām pieguļošās teritorijas uzturēšana ugunsdrošā kārtībā paredz šādus aizliegumus:
- 11.1.** izmantot nestandarta sildierīces un citas elektroierīces;
  - 11.2.** elektroietaisēs izmantot nestandarta drošinātājus un to kustošos ieliktnus, un citas nestandarta detaļas;
  - 11.3.** atstāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas;
  - 11.4.** ekspluatēt bojātu elektroiekārtu, izmantot vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju;
  - 11.5.** aizkraut avārijas izejas, ceļus un pieejas ugunsdzēsšanas līdzekļiem;
  - 11.6.** veikt izmaiņas telpu plānojumā un funkcionālajā izmantojumā, kas neatbilst ugunsdrošības prasībām;
  - 11.7.** izmantot tehniskos stāvus (bēniņus un pagrabtelpas), kāpņu telpas un rezerves izejas materiālu un priekšmetu uzglabāšanai;
  - 11.8.** izmantot apgaismes ierīces vai dekoratīvos priekšmetus ar atklātu uguni;
  - 11.9.** ienest un uzglabāt, kā arī telpu uzkopšanai izmantot viegli uzliesmojošus šķidrumus un degošus šķidrumus.
- 12.** Liceja ēku pagalmi, kā arī pieguļošā teritorija ir sakārtota, un regulāri tiek veikta tās uzkopšana no dažādiem materiāliem, atkritumiem un gružiem. Teritorijā aizliegts kurināt ugunscurus, dedzināt atkritumus, pērno zāli un veikt citas darbības ar atklātu uguni.
- 13.** Mācību kabinetos aizliegts dedzināt sveces bez pedagogu klātbūtnes. Aizliegts rotāt eglī ar viegli uzliesmojošām rotaļlietām un vati. Papildus nosacījumi ugunsdrošībai izglītības iestādē saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 16.aprīļa noteikumiem Nr. 238 «Ugunsdrošības noteikumi»:
- 13.1.** Liceja telpās, izņemot laboratoriju, aizliegts glabāt uzliesmojošus šķidrumus, kā arī lietot atklātu uguni;
  - 13.2.** dežurējošajam personālam ir aktuāla informācija par Licejā pa nakti paliekošo cilvēku skaitu un viņu izvietojumu;
  - 13.3.** strādāt laboratorijā ar bīstamām vielām, elektroierīcēm un sildierīcēm atļauts tikai pedagoga vai laboranta vadībā;
  - 13.4.** darbus, kuru laikā iespējama degtspējīgu tvaiku vai gāzu izdalīšanās, veic ventilējamās skapjos;
  - 13.5.** Liceja laboratorijās un noliktavās bīstamās vielas uzglabā aizslēdzamos skapjos. Šo skapju atslēgas atrodas pie pedagogiem vai laborantiem.
  - 13.6.** mācību darbnīcās pēc katras nodarbības aizvāc degtspējīgus atkritumus un slaukamos materiālus. Galdnieku darbnīcās uzglabā ne vairāk kā vienai dienai nepieciešamo materiālu daudzumu;
  - 13.7.** pedagogs pēc nodarbībām apskata telpas un atvieno elektroierīces.

### **III Ugunsdrošības līdzekļi**

**14.** Ugunsdzēsības inventārs un ugunsdzēsšanas aparāti tiek glabāti šim nolūkam sagatavotās, redzamās un viegli pieejamās vietās (gaitenēs, pie iekšējiem ugunsdzēsšanas ūdensvada krāniem, lielākās darba (mācību) telpās), atbilstoši tehniskās ekspluatācijas noteikumiem. Šīs vietas apzīmē ar norādījuma zīmēm. Uz ugunsdzēsības aparāta

korpusa ir informatīva uzlīme, kurā norādīts aparāta tips, pildījuma veids, aparāta uzdevums, iedarbības kārtība, derīguma termiņš u.c.

**15.** Tiek nodrošināta netraucēta piekļūšana pie ugunsdrošības līdzekļiem.

**16.** Ugunsdrošības līdzekļi tiek uzturēti lietošanas kārtībā. Obligāti nodrošina to nomaiņu vai remontu bojājumu gadījumā. Ugunsdzēsamos aparātus drīkst pārbaudīt, uzpildīt un remontēt tikai licencētos uzņēmumos.

**17.** Aukstajā gadalaikā neapkurinātajās telpās un teritorijā novieto ugunsdzēsamos aparātus, kuru ekspluatācijas noteikumi pieļauj to ekspluatāciju jebkurā gadalaikā.

**18.** Aizliegts izmantot ugunsdzēsanas līdzekļus citiem nolūkiem.

**19.** Pielietojot ugunsdzēsamo aparātu liesmas noslāpēšanai, aizliegts aparāta sprauslu (smidzinātāju) vērst virzienā, kur atrodas cilvēki.

**20.** Aizliegts ar ķīmiskajiem un putu aparātiem dzēst elektroiekārtas, par kurām nav zināms, vai tās atrodas zem sprieguma.

#### **IV Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā**

**21.** Ja izcēlies ugunsgrēks, Liceja personālam un skolēniem (skolēns ziņo jebkuram Liceja darbiniekam vai pieaugušajam), savu iespēju robežās, ir pienākums ziņot par to Liceja vadībai un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālruni 112, nosaucot precīzu ēkas adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru, pārtraucot cilvēku iekļūšanu ēkā.

**22.** Par ugunsgrēka izcelšanos iestādē paziņo automātiskā apziņošanas sistēma.

**23.** Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā visi pamet ēku. Nekavējoties tiek veikta Liceja skolēnu un personāla evakuācija no ugunsgrēka zonas, organizēta materiālo vērtību evakuācija un aizsardzība. Liceja personāls, novērtējot apstākļus savai un citu ugunsdrošībai, ugunsgrēka izcelšanās brīdī ir tiesīgi veikt ugunsgrēka dzēšanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem līdz brīdim, kad to pārņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki.

**24.** Liceja direktore, vadība un atbildīgais par ugunsdrošību iespēju robežās veic šādas darbības, lai novērstu ugunsgrēka izplatīšanos:

**24.1.** organizē elektroenerģijas atslēgšanu;

**24.2.** norīko personālu ugunsdzēsības dienesta sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka izcelšanās vietai un iekšējās ugunsdzēsības ūdens sistēmas krāniem;

**24.3.** brīdina cilvēkus, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, par iespējamām traumām (ēku konstrukciju iebrukšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi);

**24.4.** organizējot cilvēku evakuāciju, dara visu, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos. Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un avārijas izeju izvietojuma. Primāri tiek evakuēti visi skolēni.

**24.5.** organizē telpu pārbaudi, vai nav palikuši cilvēki, kuri piedalījās ugunsgrēka dzēšanas darbos un evakuācijas pasākumā;

**24.6.** pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās objektā, persona, kura organizēja primāros ugunsdzēsanas pasākumus, informē glābšanas dienestu par ugunsgrēka izcelsmes vietu, uguns izplatīšanos virzienu, objekta specifiskajām īpatnībām (augstas temperatūras, degšanas produktu un ūdens bīstamo iedarbību uz aparāturu, dokumentiem u.c.) un tālāk darbojas ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja vadībā un rīkojas pēc viņa norādījumiem.

**25.** Pedagoģiem ugunsgrēka dzēšanas laikā ir pienākums:

- 25.1.** ja nepieciešams, savu iespēju robežās piedalīties cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā;
- 25.2.** pildīt vadības rīkojumus, kuri vada glābšanas darbus līdz brīdim, kad ierodas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki;
- 25.3.** ievērot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku norādījumus;
- 26.** Glābjoties pašam vai glābjot kādu no stipri piedūmotas telpas, elpošanai izmantot samitrinātu kabatas lakatiņu vai virzīties rāpus, turot galvu pēc iespējas zemāk, kur vēl ir saglabājies elpošanai derīgs gaiss;
- 27.** Vajadzības gadījumā izsauc uz objektu neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienestus.
- 28.** Ugunsdzēsības un glābšanas dienestus izsauc arī tādā gadījumā, ja aizdegšanās novērsta pašu spēkiem, jo gruzdēšanas perēklis var palikt apslēptās vietās, un pēc laika ugunsgrēks var atkārtoti izcelties jau lielākos apmēros.

### **V Noslēguma jautājumi**

- 29.** Ikvienas personas pienākums ir ar savu darbību nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos.
- 30.** Skolēnu un personāla pienākums ir apgūt ugunsdrošības kārtību ikgadējā instruktāžā un ievērot to.
- 31.** Gadījumos, ja pārkāpti ugunsdrošības noteikumi Liceja personāla vainojamas rīcības dēļ, vainīgais tiek saukts pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

### **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi ceļu satiksmes ievērošanā**

- 1.** Skolēni un pavadošais personāls uz ceļa pārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu vai ceļa nomali. Ārpus apdzīvotām vietām gājēji, kuri iet pa brauktuves malu vai ceļa nomali, pārvietojas pretim transportlīdzekļa braukšanas virzienam. Velosipēdisti pārvietojas pa brauktuves malu vai ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā.
- 2.** Skolēnu grupas piedalās ceļu satiksmē diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem. Ja šo ceļu nav, tad pārvietojas pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonnā ne vairāk par diviem skolēniem rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē atrodas pieaugušais, kurš pavada grupu.
- 3.** Gājēji šķērso brauktuvi pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes). Ja šādu pāreju nav – krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
- 4.** Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājēji ievēro satiksmes regulētāja norādes vai gājēju luksofora signālu. Ja regulētāja vai luksofora nav, tad ievēro transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signālu.
- 5.** Citos gadījumos gājēji iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu un pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme.
- 6.** Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājēji, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, apstājas uz drošības salas ceļu satiksmes normatīvo aktu izpratnē. Ja tādas nav, gājējs apstājas vietā, kur transporta plūsmas sadalās pretējos virzienos.
- 7.** Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
- 8.** Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
- 9.** Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājēji nešķērso brauktuvi, dodot ceļu operatīvajam transportlīdzeklim.
- 10.** Gaidīt autobusu, trolejbusu, tramvaju vai taksometru atļauts uz iekāpšanas laukumiem. Ja tādu nav, tad transportlīdzeklī gaida uz ietves vai ceļa nomales.
- 11.** Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uz brauktuves drīkst uziet, lai iekāptu tramvajā. Tas atļauts tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstājies, obligāti pārliecinoties, vai netuvojas kāds transportlīdzeklis. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājēji atbrīvo brauktuvi.
- 12.** Pasažieriem atļauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstājies. No tā izkāpj no ietves vai ceļa nomales puses. Ja iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams no ietves vai ceļa nomales puses, to dara no brauktuves puses, ievērojot piesardzību un neradot traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.

- 13.** Pasažieri, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā piesprādzējas.
- 14.** Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa malu atļauts personām, kas nav jaunākas par 12 gadiem. Velosipēda tehniskais stāvoklis atbilst drošas braukšanas prasībām.
- 15.** Velosipēdisti pa ceļu brauc vienā rindā iespējami tuvāk brauktuves malai. Velosipēdisti var braukt arī par ceļa nomali un gājēju ietvi, netraucējot gājējiem.
- 16.** Velosipēdistam aizliegts:
  - 16.1.** braukt, neturot stūri;
  - 16.2.** braukt, turoties pie cita transportlīdzekļa;
  - 16.3.** pārvadāt kravu, kas traucē vadīšanu vai apdraud citus ceļa satiksmes dalībniekus;
  - 16.4.** vest ar velosipēdu pasažierus, izņemot bērnus vecumā līdz septiņiem gadiem, ja ir iekārtoti papildu sēdekļi un droši kāpšļi kāju atbalstam.
  - 16.5.** braukt pretēji drošas braukšanas prasībām, apdraudot sevi un citus ceļu satiksmes dalībniekus.

11. pielikums  
Rīgas Franču liceja  
2024. gada 18.marta  
iekšējiem noteikumiem  
Nr. LF-24-3-nts

### **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi fizikas kabinetā**

1. Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) fizikas kabinetā redzamā vietā. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem 1 reizi mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
2. Fizikas kabinetā drīkst ienākt tikai ar pedagoga atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdzīgi ņemot stundai nepieciešamos piederumus.
3. Mācības stundas laikā uz soliēm drīkst atrasties tikai nepieciešamie mācību līdzekļi, instrumenti un aparāti.
4. Mācību stundas laikā skolēniem jāievēro disciplīnu un precīzi jāizpilda pedagoga norādījumus.
5. Darbu nedrīkst uzsākt bez pedagoga atļaujas.
6. Ierīces, materiālus un iekārtas mācību darba vietā izvieto tā, lai tiem nebūtu iespējams krist un apgāzties, stikla trauki jānostiprina statīva turētājā.
7. Pirms darba uzsākšanas nepieciešams uzmanīgi iepazīties ar darba saturu un izpildīšanas gaitu.
8. Mēģinājumos nedrīkst pieļaut mēraparātu maksimālo slodzi. Strādājot ar stikla traukiem un ierīcēm, jābūt īpaši piesardzīgiem.
9. Montējot eksperimenta iekārtu, izmantojiet vadus ar uzgaļiem un aizsargājošiem apvalkiem (bez jebkādiem redzamiem bojājumiem).
10. Montējot elektriskās ķēdes, jāizvairās no vadu krustošanās; aizliegts izmantot vadus ar nolietotu izolāciju un vaļējus slēdzus, ja spriegums lielāks par 42V.
11. Elektriskai ķēdei sprieguma avotu drīkst pieslēgt pašu pēdējo, samontēto ķēdi ieslēdz tikai pēc pedagoga pārbaudes un atļaujas. Sprieguma esamību ķēdē pārbaudīt tikai ar speciāliem aparātiem.
12. Nedrīkst pieskarties zem sprieguma esošiem neizolētiem ķēdes elementiem. Ķēdes elementu vai to detaļu nomaiņu var veikt tikai tad, ja elektrobarošanas avots ir pilnībā atslēgts no strāvas.
13. Sekot, lai darba laikā nepieskartos elektriskās mašīnas rotējošām daļām.
14. Ja darba laikā rodas elektrobojājumi (dzirksteļošana, dūmu vai liesmu parādīšanās), nekavējoties pārtraukt darbu, iekārtas atslēgt no elektriskā tīkla, par radušos situāciju informēt pedagogu.
15. Ja kāds inventāra priekšmets vai iekārta ir bojāta skolēna rīcības dēļ, skolēns atbild normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
16. Skolēns nedrīkst pamest darba vietu bez pedagoga atļaujas. Pēc mācību stundas beigām jāsakārto darba vieta.
17. Ja gūts savainojums vai apdegums, par to nekavējoties ziņot pedagogam, kurš nepieciešamības gadījumā organizē un sniedz pirmo medicīnisko palīdzību.



## Rīgas Franču liceja darba drošības noteikumi ķīmijas laboratorijā

### I Vielu glabāšanas noteikumi

1. Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) ķīmijas laboratorijā redzamā vietā. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem ne retāk 1 reizi mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
2. Liceja direktore ir atbildīga par ķīmisko vielu glabāšanas noteikumu ievērošanu. Direktorei ir tiesības iecelt atbildīgo personu, kuras pārziņā būs ķīmisko vielu glabāšana un izmantošana.
3. Ķīmiskās vielas tiek glabātas atsevišķā telpā, reaģentus uzglabā skapjos vai plauktos.
  - 3.1. Laboratorijā drīkst atrasties šķīdumi un nelieli daudzumi cieto vielu, kuri paredzēti laboratorijas darbiem.
  - 3.2. Lielus skābju balonus, sārnu daudzumus glabā speciālā noliktavā. Tai ir jābūt pagrabā vai pirmajā stāvā. Ja noliktavai ir logi, tad tiem ir jābūt aizrestotiem un durvīm klātām ar skārdu.
  - 3.3. Ja Liceja ķīmijas kabinetā notiek vēl kādi citi mācību priekšmeti, tad ķīmiskie reaģenti jāglabā aizslēgtos skapjos vai plauktos, lai telpā esošie cilvēki netiktu pie reaģentiem. Visām telpām (sagatavotava, laboratorija, u.c.), kurās glabājas ķīmiskie reaģenti, jābūt aizslēgtām un telpu atslēgām jāglabājas pie personas, kas ir atbildīga par šīm telpām (direktores vai direktores ieceltas personas).
4. Uz trauka, kurā glabājas vielas, jābūt etiķetei, uz kuras norādīts reaģenta nosaukums, formula, bīstamības pakāpe (toksisks, kodīgs, viegli uzliesmojošs, korozīvs u.c.). Reaģentu traukiem ir jābūt stingri noslēgtiem.
5. Ķīmiskie reaģenti, kuri saskarsmē ar gaisu vai ūdeni var radīt sprādzienu, ugunsgrēku (nātrijs, kālijs, bārijs, alumīnija pulveris, cinka pulveris, kalcija karbīds, baltais un sarkanais fosfors, u.c.) glabājami speciālos metāliskos skapjos, kastēs, seifos. Šīs vielas aizliedz glabāt kopā ar viegli uzliesmojošiem šķīdumiem. Nātrijs, kālijs, bārijs un kalcijs ir jāglabā zem eļļas slāņa, bet baltais fosfors – ūdenī.
6. Gaistoši un viegli uzliesmojoši šķīdumi (acetons, benzols, benzīns, toluols, spirts, ēteris, sērogleklis, ksilols, organiskās eļļas, u.c.) ir glabājami speciālos metāliskos skapjos, kastēs vai seifos. Šīs vielas uzglabā atsevišķi no citiem ķīmiskiem reaģentiem. Etilspirtu nedrīkst glabāt kopā ar pārējiem spirtiem.
7. Indīgas vielas (broms, jods, visi dzīvsudraba savienojumi, varš, svins, zelts, sudrabs savienojumi, u.t.t.) ir jāglabā atsevišķā skapī. Broms glabājams zem stikla kupola.
8. Vielas, kas izsauc uzliesmojumu – spēcīgi oksidētāji (kālija permanganāts, slāpekļskābe, sērskābe, u.c.) – glabājas skapī vai plauktā atsevišķi no pārējām vielām.
9. Aizliegts izveidot pārmērīgi lielas ķīmisko reaģentu rezerves. Reaģentus glabā tā, lai uz tiem nekristu tieši saules stari. Ķīmiskie reaģenti glabājami tikai iepriekš minētajās vietās. Reaģentu glabāšana citās vietās kategoriski aizliegta.

10. No jauna iegādātie reaģenti nekavējoties jānodod personai, kura atbild par to glabāšanu.

## **II Drošības pasākumi, strādājot ar kodīgām un indīgām vielām**

11. Kodīgas vielas:

11.1. koncentrētas skābes: sērskābe, sālsskābe, slāpekļskābe, etiķskābe u.c.

11.2. koncentrētie sārmī: nātrija hidroksīds, kālija hidroksīds, amonjaka šķīdums u.c.

12. Nonākot uz ādas, izsauc apsārtumus un apdegumus. Indīgas vielas pat mazās devās var izsaukt cilvēka organismā dažādas pārmaiņas. Organismam ilgstoši nonākot saskarsmē ar indīgām vielām, attīstās hroniskās saindēšanās, bet stipra saindēšanās novērojama, pēkšņi nonākot saskarsmē ar lielām daudzumiem (koncentrācijām) indīgo vielu.

13. Vairākumā indīgo vielu kaitīgā iedarbība uz organismu parādās pēc neilga laika. Šāda kaitīgā iedarbība piemīt benzolam, toluolam, ksilolam, dinitrochlorbenzolam, u.c. savienojumiem.

14. Visi darbi ar toksiskām un ļoti toksiskām vielām notiek tikai pedagoga uzraudzībā.

15. Pārlejot kodīgus šķīdumus mazāka tilpuma traukos, ir jālieto piltuve vai sifons (no balona uz trauku ar šaurāku kaklu).

16. Pārlejot šķīdumus no balona, traukus nedrīkst sašķiebt. Balons izliešanas brīdī ir jāceļ uz augšu.

17. Balonus ar kodīgām vielām pārlej divatā.

18. Koncentrētu sālsskābi, slāpekļskābi un amonjaka šķīdumu drīkst pārliet tikai tādās vietās, kur ir laba ventilācija (velkmēs).

19. Kodīgas un toksiskas vielas nedrīkst iesūkt pipetē ar muti. Šim nolūkam izmanto gumijas «bumbierīti».

20. Sasmalcinot kālija vai nātrija hidroksīdu, ir jālieto aizsargbrilles un gumijas cimdi. Sasmalcināšanu veic šim darbam norādītā vietā.

21. Atšķaidot koncentrētas skābes vai sārmus, kuru šķīšanas procesā izdalās siltums, ir jālieto plāna stikla (vārglāzes, kolbas) vai porcelāna trauki. Lai izvairītos no skābes sprakšķēšanas vai sprādziena, koncentrētu skābi lej ūdenī, bet ne otrādi.

22. Strādājot ar kodīgām un toksiskām vielām, ir jālieto gumijas cimdi.

23. Laboratorijā toksiskās vielas ir jāglabā atsevišķi no pārējām vielām.

24. Visas darbības ar cietām, šķidrām un gāzveida toksiskām vielām ir jāveic velkmes skapī. Darba laikā velkmes skapja durvīm ir jābūt nolaistām pēc iespējas zemāk, atstājot nelielu spraugu gaisa piekļuvei.

25. Telpā, kurā notiek laboratorijas darbi ar toksiskām vielām, nedrīkst ēst un uzglabāt pārtikas produktus.

26. Toksiskās pulverveida vielas nedrīkst pārbērt no viena trauka otrā tajās vietās, kur caurvējš vai gaisa plūsma var šīs vielas putināt.

27. Pirms izjaukt aparatūru, kurā atradās toksiskā gāze, to vispirms izskalo ar ūdeni vai izpūš ar saspīestu gaisu.

28. Toksiskās vielas ir aizliegts izliet izlietnēs, pirms tās nav ķīmiski neitralizētas.

29. Strādājot ar bromu, ir jāizvairās no tā nokļūšanas acīs un broma tvaiku ieelpošanas. Strādājot ar bromu, ir jālieto gumijas cimdi. Broms izraisa ilgi nedzīstošus apdegumus.

## **III Drošības pasākumi, strādājot ar viegli uzliesmojošām vielām**

30. Degšana notiek ne tikai skābekļa klātbūtnē, bet arī savstarpēji iedarbojoties divām

dažādām vielām, piemēram: fosfors un ūdeņradis deg hlorā, magnijs – ogļskābajā gāzē. Vielas uzliesmo (aizdegas) ar dzirksteles vai uzkarsēta priekšmeta palīdzību, kā arī pašuzliesmošanas ceļā. Pašuzliesmošanas temperatūra nosaka vielas uguns nedrošību. Baltais fosfors, fosfīns, silāns, cinka un alumīnija putekļi u.c. Vielas aizdegas, saskaroties ar gaisu. Dažas vielas aizdegas, nonākot saskarsmē ar ūdeni. Kālijs, nātrijs, sārnu metālu karbīdi enerģiski reaģē ar ūdeni, izdalot degošu gāzi, kas no reakcijā izdalītā siltuma var uzliesmot.

- 31.** Strādājot ar viegli uzliesmojošām vielām (dietilēteris, spirts, benzīns, sērogleklis, ūdeņradis, acetilēns, metāns u.c.) stingri jāievēro drošības noteikumi.
- 32.** Laboratorijā nedrīkst atrasties vairāk viegli uzliesmojošu šķīdumu nekā nepieciešams darbam.
- 33.** Pudeles ar viegli uzliesmojošiem šķīdumiem ir jānovieto pēc iespējas tālāk no visiem sildierīcēm (elektriskās plītiņas, degļi u.c.).
- 34.** Eksperimentos ar viegli uzliesmojošām vielām stingri jāievēro aprakstā norādītie vielu daudzumi. Mēģenes ar viegli uzliesmojošām vielām silda uz mazas uguns. Ieteicams mēģenes galu noslēgt ar gumijas aizbāzni, kurā ir ievietota gāzu novadcaurulīte.
- 35.** Viegli uzliesmojošu vielu šķīdumu atdestilēšanu, pārdestilēšanu veic ūdens vannā.
- 36.** Sprāgstošas gāzveida vielas (piemēram, ūdeņradi, metānu, acetilēnu u.c.) aizliegts aizdedzināt, pirms nav pārbaudīta to tīrība.
- 37.** Visas darbības ar viegli uzliesmojošām, sprādzienbīstamām gāzēm vai tvaikiem ir jāveic velkmes skapī.
- 38.** Pirms gazometra uzpildīšanas ar gāzi to no jauna uzpilda ar ūdeni. Pretējā gadījumā var veidoties sprādzienbīstami maisījumi ar ūdeni šķīstošām gāzēm. Ūdeņradi un acetilēnu aizliegts uzglabāt gazometrā.
- 39.** Vaļējos atvērta veida traukos (vārglāzes, kolbas, mēģenes, u.c.) nedrīkst karsēt viegli uzliesmojošas vielas. Drīkst lietot kolbu ar atteces dzesinātāju.
- 40.** Ugunsgrēka gadījumā ir jāizslēdz sildelementi – plītiņas, degļi. Ja degošais šķīdums ir uzliets uz galda vai grīdas, nekavējoties šo vietu apber ar smiltīm. Ūdenī nešķīstošās vielas nedrīkst dzēst ar ūdeni. Lielas liesmas ir jādzēš ar ugunsdzēsamo aparātu un nekavējoties jāziņo par notikušo ugunsdzēsības dienestam.
- 41.** Degošas drēbes ir jādzēš ar segu, slapju lupatu, dvieli vai lakatu. Lai pārtrauktu skābekļa piekļuvi degošajai vietai, izmantotos audumus aplej ar ūdeni.
- 42.** Degošu fosforu vai sārnu metālus jādzēš ar smiltīm (no attāluma, sargājot acis).
- 43.** Degošus elektriskos vadus nedrīkst dzēst ar ūdeni vai ugunsdzēsamajiem aparātiem, pirms elektriskie vadi nav atvienoti no elektriskās strāvas.
- 44.** Oksidētājus, kas viegli izdala skābekli, aizliegts sildīt un sasmalcināt degošu priekšmetu tuvumā.
- 45.** Nātrijs ar hloroformu, sēroglekli, bromoformu u.c. vielām eksplodē ar lielu spēku, tādēļ nedrīkst pieļaut šo vielu saskarsmi.
- 46.** Darbā ar eļļas vannām ir jāsauc eļļas sprakšķēšanu. Pat neliels ūdens daudzums uzkarstētā vannā izsauc eļļas sprakšķēšanu. Izmetie eļļas pilieni var izraisīt nelaimes gadījumus: apdegumus, ugunsgrēkus.
- 47.** Pirms stikla ampulu vai cauruļu atvēršanas tās ir jāatdzesē.
- 48.** Plāna stikla traukus, traukus ar plakanu pamatni nedrīkst izmantot sildīšanai pie paaugstināta vai pazemināta spiediena (vakuumā). Vakuumdestilācijā sprādziens var notikt pat pie neliela trauka defekta, tāpēc nepieciešams lietot aizsargbrilles vai metāla sietus sejas aizsardzībai.

**49.** Aizliegts sildīt dietilēteri, kas ilgu laiku atradies saskarsmē ar gaisu un gaismu. Šādu ēteri pārbauda, vai tas nesatur peroksīdus, kuri var izraisīt sprādzienu.

**50.** Aizliegts sildīt aparatūru, kurā ieplūst ūdeņradis vai citas degošas gāzes, pirms no aparatūras nav izvadīts viss gaiss.

#### **IV Drošības pasākumi, strādājot ar sildierīcēm**

**51.** Ja sildierīcēm nevelta pietiekamu uzmanību (piesardzību), var notikt dažādi nelaimes gadījumi, piemēram, ugunsgrēks, apdegumi, sprādzieni, u.c., tāpēc, strādājot ar elektriskām sildierīcēm, jāievēro visi drošības noteikumi.

**52.** Elektriskajam tīklam drīkst pieslēgt tādu aparatūru, kas atbilst tīkla spriegumam. Ja tas neatbilst, tad ir jālieto transformators.

**53.** Sienas kontaktu, elektrisko vadu un aparatūras izolācija nedrīkst būt bojāta.

**54.** Bojāta sildierīce nekavējoties ir jāizslēdz no tīkla.

**55.** Termiski izturīgos stikla traukus sildot uz plītiņas, spirta lampiņas, gāzes degļiem, jālieto azbesta sietus.

**56.** Strādājot ar gāzes degli, ir jāseko, lai deggāze neiekļūtu laboratorijas telpās, kas parasti notiek bojātu gāzes vadu un krānu lietošanas laikā, kā arī, ja ir bojāts gāzes deglis vai tas nav blīvi pievienots pie gāzes krāna.

**57.** Ja gāzes degšana notiek deglī, tad nekavējoties jāpārtrauc deggāzes padevi un jāļauj deglim atdzist. Pie atkārtotas gāzes degļa aizdedzināšanas jāsamazina skābekļa piekļuve.

**58.** Petrolejas lampās kā degvielu nedrīkst izmantot benzīnu. Pie ilgstošas benzīna, petrolejas vai spirta lampiņas dedzināšanas tās ir jāuzmana no pārkaršanas. Lampiņas pārkaršana var izraisīt sprādzienu. Lampiņas rezervuāru jāatdzesē, izmantojot slapju vai mitru azbestu. Izmantotās lampiņas degvielas rezervuārā nedrīkst būt liels degvielas tvaika spiediens. Lampiņas jātur tīras. Pirms aizdedzinām, iztīrām gružus no lampiņas degļa atveres. Pārbauda, vai degvielas rezervuārā ir pietiekami daudz degvielas. Lai varētu droši izmantot spirta lampiņu, ir jāievēro šādi noteikumi:

**58.1.** Pirms aizdedzinām lampu, ir jāpārbauda, vai tajā ir spirts un labs deglis. Spirta lampiņā spirtam ir jāaizņem ne mazāk kā 1/3 no kopēja rezervuāra tilpuma. Deglim visā garumā ir jābūt vienāda biezuma; tam ir jāsasaras ar rezervuāra pamatni;

**58.2.** Lai izvairītos no ugunsgrēka, spirtu lampā drīkst ieliet, kas deglis ir nodzēsts. Degošas lampas gadījumā spirtu ieliet aizliegts;

**58.3.** Lai aizdegtu lampu, tai jānoņem vāciņš un jāizlīdzina deglis. Pēc tam aizdedzina to. Ja vajag iegūt nelielu liesmu, degli tikai nedaudz pavelk uz āru. Ja ir jāiegūst liela un plata liesma, tad degli izvelk 1-1.5 cm garumā un sadala to sīkākās strēmeliņās. Vienu spirta lampiņu ir aizliegts aizdedzināt ar otru spirta lampiņu, jo tajā esošais spirts var izlīst un aizdegties;

**58.4.** Priekšmeti jāsilda liesmas augšējā trešdaļā, jo šajā liesmas daļā ir vislielākā (augstākā) temperatūra;

**58.5.** Ar spirta lampiņu jārīkojas uzmanīgi, lai to neapgāztu vai nesasistu. Ja degošais spirts izlīst uz galda virsmas, tad to nekavējoties pārsegt ar audumu (dvieli, lupatu), vai apbērt ar smiltīm, apliet ar ūdeni;

**58.6.** Lai nodzēstu degošu lampu, izmanto lampas vāciņu, kuru uzliek uz liesmas no sāniem. Stingri aizliegts pūst liesmā;

- 58.7.** Ja spirta lampiņas deglis sāk gruzdēt, tas nozīmē, ka spirts pa to vairs neuzsūcas. Jānodzēš gruzdošais deglis un jāpievieno spirts vai jāatbrīvo dakts deglī;
- 58.8.** Ja lampu neizmanto, tad tā jātur noslēgta, lai spirts neizgarotu un daktī neuzkrātos ūdens, ko satur spirts. Ja daktī uzkrāsies ūdens, tad lampa degs slikti.
- 59.** Stikla traukus karsējot, tie nedrīkst saskarties ar degli, jo dakts ir auksta un mitra - trauki var saplīst.
- 60.** Traukus drīkst sildīt tur, kur atrodas viela (mēģeni – no apakšas uz augšu). Mēģenes sildot, tās ir jāgriez ap savu asi, vienlaicīgi kratot.
- 61.** Mazus šķīdumu daudzumus karsē mēģenē, turot to slīpi virs liesmas, jo šādā stāvoklī veidojas lielāka iztvaikošanas virsma un vārīšanās notiek vienmērīgāk nekā mēģenē, kas tiek karsēta vai sildīta vertikālā stāvoklī. Pat no slīpi karsētas mēģenes var tikt izsviests šķidrums, tāpēc karsēšanas laikā mēģenes kakls jātur prom no sevis un no apkārtējiem cilvēkiem laboratorijā.
- 62.** Cietas vielas jākarsē sausās mēģenēs.
- 63.** Karsējot vielas stikla vai porcelāna traukos, jāraugās, lai trauku ārējās sienas būtu sausas. Ūdens pilieni uz ārējām trauka sienām rada nevienmērīgu trauka uzsilšanu. Temperatūras atšķirība starp trauka virsmas daļām var radīt tajā plaisas. Mēģenes, apaļkolbas, porcelāna bļodiņas ar vielām drīkst karsēt spirta lampiņas liesmā; stāvkolbas un vārglāzes – tikai izmantojot azbesta sietiņu.
- 64.** Karstā, tukšā traukā nedrīkst ieliet aukstu šķidrumu, jo trauks var saplīst. Karstu, tukšu trauku drīkst atdzēsēt tikai gaisā, novietojot to uz azbesta sieta. Karstus traukus nedrīkst likt uz galda.

### **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi datorikas kabinetā**

- 1.** Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) datorikas kabinetā redzamā vietā. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem 1 reizi gadā mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
- 2.** Skolēns Liceja datorikas kabinetā ienāk ar pedagoga atļauju, organizēti, bez grūstīšanās, līdzī ņemot mācību stundai nepieciešamos piederumus, somu atstājot pedagoga norādītajā vietā.
- 3.** Pirms darba uzsākšanas tiek sakārtota skolēna darba vieta atbilstoši pedagoga prasībām. Pirms darba uzsākšanas un pēc darba skolēns nomazgā vai dezinficē rokas.
- 4.** Datorus ieslēdz ar pedagoga atļauju, skolēns pieslēdzas datorsistēmai ar personalizētu lietotājvārdu un paroli, kurus piešķir pedagogs.
- 5.** Mācību kabinetā netrokšņo un netraucē citiem skolēniem.
- 6.** Ja dators nedarbojas, skolēns ziņo par to pedagogam.
- 7.** Ja dators vai citas izmantojamās iekārtas tiek bojātas skolēna rīcības dēļ, skolēns atbild normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 8.** Uz tastatūras paneļa nenovieto priekšmetus, kas var sabojāt iekārtu.
- 9.** Uz datorgalda atrodas tikai darbam nepieciešamie priekšmeti.
- 10.** Mācību stundas laikā skolēns ievēro pedagoga norādījumus un neveic šādas darbības:
  - 10.1.** spēlē datorspēles;
  - 10.2.** nepamatoti spaida tastatūras taustiņus;
  - 10.3.** maina darbvirsmas aizslēgtā ekrāna fonu/bloķēšanas ekrāna tapeti;
  - 10.4.** aiztiek monitora ekrānu un datora komponentes;
  - 10.5.** aiztiek datortehnikas ieslēgšanas un izslēgšanas pogas;
  - 10.6.** ievieto datorā ārējas atmiņas nesējus, ierīces, vadus u.tml.
- 11.** Strādājot ar datoru, skolēns sēž vismaz 40 cm no monitora, darbs bez pārtraukuma nedrīkst būt ilgāks par 60 minūtēm.
- 12. 10.** Ja darba laikā rodas elektrobojājumi (dzirksteļošana, dūmu vai liesmu parādīšanās), skolēns nekavējoties pārtrauc darbu, pedagogs atslēdz datortehniku no elektriskā tīkla, par radušos situāciju pedagogs informē Liceja vadību.
- 13.** Darbu beidzot, datortehniku izslēdz tikai pēc pedagoga atļaujas un saskaņā ar ekspluatācijas prasībām.
- 14.** Skolēns sakārto savu darba vietu un ar pedagoga atļauju iziet no mācību kabineta.

14. pielikums  
Rīgas Franču liceja  
2024. gada 18.marta  
iekšējiem noteikumiem  
Nr. LF-24-3-nts

## **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi nodarbībām dizaina un tehnoloģiju kabinetā un vizuālās mākslas stundās**

### **I Vispārīgās prasības**

1. Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) dizaina un tehnoloģiju kabinetā redzamā vietā. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem 1 reizi gadā mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.

- 1.1. Dizaina un tehnoloģiju kabinetu nodarbībām sagatavo dizaina un tehnoloģiju pedagogs.
- 1.2. Pirms mācību stundas pedagogs pārbauda, vai izmantojamās ierīces ir darba kārtībā un nav bojātas, bojātas ierīces lietot aizliegts.
- 1.3. Starpbrīžos dizaina un tehnoloģiju kabinetā nav atļauts uzturēties.
- 1.4. Par kārtību savā mācību (nodarbību) vietā ir atbildīgs katrs skolēns.

### **II Nodarbību sākums**

2. Skolēni dizaina un tehnoloģiju kabinetā ienāk ar pirmo zvanu uz mācību stundu un ieņem savas noteiktās vietas, kuras mainīt drīkst tikai ar pedagoga atļauju.

- 2.1. Aizliegts bez pedagoga atļaujas (norādījuma) aiztikt kabinetā esošos materiālus, elektriskās ierīces utt.
- 2.2. Darba vietā nedrīkst atrasties nekas lieks, drīkst atrasties tikai nepieciešamie mācību līdzekļi.
- 2.3. Jāievēro tīrība un kārtība.
- 2.4. Katrs skolēns uzsāk praktisko darbu pēc dizaina un tehnoloģiju pedagoga mutiskas atļaujas.
- 2.5. Pirms darba virtuvē nomazgā rokas, apsien tīru priekšautu, garus matus sasien kopā, ap galvu apsien lakatiņu vai uzliek cepuri, noņem rotaslietas.

### **III Nodarbību gaita**

3. Nodarbību gaitā sekot līdzi tikai pedagoga norādījumiem.

- 3.1. Aizliegts traucēt citus skolēnus un veikt neuzmanīgas kustības, kas var traumēt citus skolēnus.
- 3.2. Aizliegts patvaļīgi aiztikt un ieslēgt iekārtas un instrumentus.
- 3.3. Pirms konkrētu iekārtu un instrumentu lietošanas stundā pedagogs veic instruktāžu par to lietošanas noteikumiem.

4. Noteikumi darbam virtuvē:

- 4.1. Strādājot ar stikla traukiem, ievērot piesardzību, lai tie nesaplīst. Ja trauks saplīsis, lauskas nedrīkst vākt ar rokām, tās uzslauka ar birsti.
- 4.2. Lietojot asus priekšmetus, lai izvairītos no savainojumiem, nedrīkst pavērst griezošo vai durošo instrumenta daļu pret sevi vai citiem skolēniem.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

- 4.3.** Vāku no karsta katla vai pannas noņem tikai sānu virzienā ar speciālu lupatiņu vai cimdu. Virs katla un pannas nedrīkst zemu noliekt seju, lai neapplaucētos ar tvaikiem.
- 4.4.** Gatavojot ēdienus, produktus nomazgā un notīra, nedrīkst izmantot bojātus produktus.
- 4.5.** Pēc mācību stundas sakārto darba vietu, virtuvi sakopj, traukus nomazgā, noslauka un noliek vietā.
- 4.6.** Darba laikā saudzīgi izturas pret izmantojamo inventāru un iekārtām.
- 4.7.** Ja kāds inventāra priekšmets vai iekārta ir bojāta skolēna rīcības dēļ, skolēns atbild normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 4.8.** Ja, lietojot iekārtas, sajūtama specifiska smaka, ja parādās dūmi, nekavējoties jāziņo par to pedagogam.
- 5.** Noteikumi darbā pie elektriskās plīts:
- 5.1.** Elektriskajai plītij jāstāv uz ugunsdroša pamata, stabili. Tai jābūt iezemētai.
- 5.2.** Sildvirsmu ieslēdz, slēdzi virzot pulksteņa rādītāja virzienā, atslēdz – pretējā virzienā.
- 5.3.** Nedrīkst pieskarties elektriskajā tīklā ieslēgtai plīts virsmai. Jāsargā plīts virsma no šķidrumiem (piemēram, auksta ūdens šļakatām, eļļas, šķidruma vārīšanās pāri katla malām)
- 5.4.** Elektrisko plīti drīkst tīrīt tikai pilnīgi atdzisušu un atvienotu no elektriskā tīkla.
- 5.5.** Mācību darbu beidzot, vispirms izslēdz elektriskās ierīces un tikai tad izņem kontaktdakšu, to aizliegts darīt ar slapjām vai mitrām rokām.
- 5.6.** Par bojājumiem elektriskajā plīti jāziņo pedagogam.
- 6.** Noteikumi darbā ar gludekli:
- 6.1.** Darba laikā izmantojot gludekli, tas jāliek uz speciāla paliktņa.
- 6.2.** Ieslēgt un izslēgt gludekli tikai ar sausām rokām.
- 6.3.** Gludināšanas laikā nedrīkst ar gludekļa gludvirsmu skart elektrisko vadu.
- 7.** Noteikumi darbā ar elektrisko šujmašīnu:
- 7.1.** Nedrīkst strādāt ar šujmašīnu, ja tai ir bojāts elektrības vads vai kontaktdakša.
- 7.2.** Pie šujmašīnas nedrīkst strādāt ar gariem, vaļējiem matiem.
- 7.3.** Šūšanas laikā nedrīkst pieskarties šujmašīnas kustīgajām daļām.
- 7.4.** Strādājot ar šujmašīnu, skolēns atrodas 10-15 cm attālumā no tās korpusa.
- 7.5.** Aizliegts atspiesties uz šujmašīnas ar elkoņiem, uz galda virsmas atrodas tikai roku delnas, pirkstus nedrīkst turēt pārāk tuvu adatai.
- 7.6.** Pirms šūšanas pārbauda, vai audumā nav palikušas kniepadatas. Uz šujmašīnas virsmas nedrīkst atrasties nekādi lieki priekšmeti (kniepadatas, krīts, diegu spoles, šķēres utt.)
- 7.7.** Verot diegu adatā, nedrīkst turēt kājas uz šujmašīnas paminām, aizliegts to strauji nospiest.
- 7.8.** Beidzot darbu vai tīrot šujmašīnu, tā obligāti jāatvieno no elektriskā tīkla.
- 8.** Noteikumi tamborēšanā, adīšanā, izšūšanā, filcēšanā un citās rokdarbu tehnikās:
- 8.1.** Stundā izmantojamās rokdarbu darbarīkus ievieto speciāli tam paredzētās kārbīnās, adatas - adatu spilventiņos. Jālieto uzpirkstenis.
- 8.2.** Uzmanīgi jādabojas ar tamboradatām, adāmadatām un citiem asiem rokdarbu darbarīkiem.
- 8.3.** Adatas nedrīkst atstāt uz galda, iespraust audumā, likt mutē.
- 8.4.** Šķēres pasniedz citam ar gredzeniem uz priekšu.
- 9.** Drošības noteikumi apstrādājot koksni ar rokas darbarīkiem:



- 9.1.** Pirms darba uzsākšanas uzvilkt priekšautu, lai pasargātu apģērbu no skaidām un putekļiem.
- 9.2.** Lietot nesabojātus, labi sagatavotus un uzasinātus instrumentus tikai atbilstoši to nozīmei.
- 9.3.** Tehnoloģiskās darbības (zāģēšanu, pulēšanu, detaļu savienošanu) izpildīt tikai tam paredzētajā vietā, izmantojot atbilstošās ierīces. Apstrādāt tikai droši nostiprinātās detaļas.
- 9.4.** Darba procesā savlaicīgi notīrīt skrūvgaldu no atkritumiem un skaidām. Neturēt uz darba virsmas liekus darba rīkus.
- 9.5.** Nenovērst uzmanību no veicamā darba, lietojot pareizus darba paņēmienus.
- 9.6.** Ja darba laikā tiek sabojāts instruments, obligāti informēt par to pedagogu un nekavējoties to nomainīt.
- 9.7.** Materiālu pārpalikumus, nepabeigtos izstrādājumus nodot pedagogam.
- 9.8.** Pēc darba skolēnam pārbaudīt instrumentu stāvokli un nolikt to pedagoga noteiktā kārtībā.
- 9.9.** Pabeidzot darbu, skrūvgaldu atstāt tīru. Skaidu slaucīšanai izmantot birstīti. Neslaucīt galdu ar roku. Ieskrūvēt skrūvgalda piespiedkārbu.

#### **IV Rīcība ārkārtas gadījumā**

- 10.** Ja nodarbību gaitā notikusi aizdegšanās un ar rīcībā esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem (pulvera vai ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparāts) pedagogam to nav iespējams likvidēt laikā līdz 30 sek. - izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu pa tālruni 112. Ziņot par esošo situāciju Liceja direktorei un atbildīgajam par ugunsdrošību Licejā.
- 11.** Ja nodarbību laikā jūtama gruzduma smaka, redzami dūmi, sakarst vadi vai arī kāds no skolēniem pakļauts elektrosprieguma iedarbībai:
  - 11.1.** nekavējoties atslēgt spriegumu;
  - 11.2.** paziņot pedagogam;
  - 11.3.** turpmākās darbības ar cietušo veikt atbilstoši pedagoga norādījumiem.
- 12.** Ja ir noticis termisks vai ķīmisks apdegums, cietusi ķermeņa vieta ilgstoši (vismaz 15 min.) jāskalo tekošā ūdens strūklā. Nepieciešamības gadījumā jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pa tālruni 113.

#### **V Beidzot nodarbības**

- 13.** Skolēnam vienmēr pēc darba beigšanas savā darba vietā ir nepieciešams:
  - 13.1.** atslēgt no strāvas (sprieguma) avota visas elektroiekārtas;
  - 13.2.** nolikt izmantotos instrumentus tiem paredzētajās vietās, kārtību atrādīt pedagogam;
  - 13.3.** nomazgāt rokas;
  - 13.4.** informēt pedagogu, ja nodarbību gaitā iegūta pat nenožīmīga trauma (apdegums, skabarga, griezumš u.tml.);
  - 13.5.** ziņot pedagogam, ja stundu laikā ir bojāts aprīkojums.
- 14.** Pēc stundām nedrīkst izņest no dizaina un tehnoloģiju kabineta instrumentus un apstrādājamo materiālu.
- 15.** Skolēns dizaina un tehnoloģiju kabinetu drīkst atstāt tikai ar pedagoga atļauju.
- 16.** Par noteikumu ievērošanu un skolēnu instruēšanu atbildīgi dizaina un tehnoloģiju skolotāji, interešu izglītības skolotāji.

## **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi bioloģijas kabinetā un laboratorijā**

### **I Vispārīgi jautājumi**

1. Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) bioloģijas kabinetā un laboratorijā redzamā vietā. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem 1 reizi gadā mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
2. Skolēnu atrašanās bioloģijas kabinetā (laboratorijā) starpbrīdī ir pieļaujama tikai pedagoga klātbūtnē vai ar pedagoga atļauju.
3. Par bīstamiem un kaitīgiem faktoriem (risku) bioloģijas nodarbībās uzskatāmi:
  - 3.1. duroši un griezoši instrumenti (skalpeļi, šķēres, preparējamās adatas u.c.);
  - 3.2. laboratorijas stikla iekārtas un priekšmeti (mēģenes, ķīmiskās glāzes, priekšmetstikliņi un segstikliņi u. c.).

### **II Pirms nodarbību sākuma**

4. Katram skolēnam jāatrodas savā nodarbībām paredzētajā vietā un jālieto tikai attiecīgajām nodarbībām paredzētie darbarīki, materiāli un mēraparāti. Uz galda nedrīkst atrasties skolēniem piederoši priekšmeti, kas nav nepieciešami darbam.
5. Mobilās ierīces atļauts izmantot tikai pēc pedagoga norādījumiem un tikai norādītajiem mērķiem.
6. Pirms praktiskā darba sākšanas pedagogs instruē skolēnus par darba drošību, tikai pēc tam skolēni var sākt darboties ar laboratorijas aprīkojumu.
7. Pirms eksperimentu veikšanas jānoņem rotaslietas, kuras var traucēt eksperimenta veikšanai vai eksperimenta veikšanas gaitā var tikt bojātas, kā arī jāsasien gari mati, lai tie neieklūtu vielās vai ierīcēs.
8. Pirms darba uzsākšanas jānoskaidro, kādam mērapjomam katra ierīce paredzēta un kāds ir sagaidāmais mērījuma rezultāts.
9. Pirms darba uzsākšanas jāizlasa darba apraksts un jāseko gan rakstītajām instrukcijām, gan pedagoga norādēm.

### **III Nodarbību gaita**

10. Darba laikā nedrīkst skaļi sarunāties un traucēt citiem. Ja pedagogs dod norādījumus visai klasei, darbs jāpārtrauc un jāklausa.
11. Darba gaitā jā rūpējas, lai darba vieta būtu kārtībā visu darba veikšanas laiku, jāsaudzē iekārtas un mēbeles.
12. Jālieto tikai mērījumiem atbilstošas ierīces un trauki, tie jānostiprina tiem piemēros statīvos, ierīces, trauki un atkritumi jānovieto tiem paredzētās vietās.
13. Eksperimentos izmantojamās vielas un preparātus nedrīkst nogaršot.
14. Veicot eksperimentus, nedrīkst ēst un uz galda, uz kura tiek veikti eksperimenti, novietot pārtikas produktus, izņemot gadījumus, kad tiek veikti eksperimenti ar pārtikas produktiem.

15. Lietojot mēraprātus, jāievēro aparāta lietošanas instrukcija. Mēraparātus nedrīkst piesārņot ar vielām.
16. Skalpeli, šķēres, preparējamās adatas tur aiz roktura. Nedrīkst turēt instrumentus ar aso galu pret citiem vai pret sevi, tos nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
17. Gatavojot preparātu, segstikliņi jāņem ar labās rokas 2 pirkstiem aiz malas. Jāliek paralēli priekšmetstikliņam, kas jātur kreisajā rokā. Priekšmetstikliņš un segstikliņš jāņem viegli pie malām, tos nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
18. Strādājot ar mikroskopu, priekšmeta galdiņu tuvina objektīvam, neskatoties okulārā, bet uz objektīvu, lai nesaplēstu segstikliņu.
19. Ar stikla traukiem jāstrādā uzmanīgi. Lai neievainotu pirkstus, nedrīkst stingri spiest uz trauslo mēģeņu, ķīmisko glāžu sienām, tās nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
20. Aparāti (arī galda lampas) jāieslēdz tikai pēc pedagoga atļaujas. Video projektoru, citu prezentāciju aparāturu un datoru skolēni lieto tikai ar pedagoga atļauju.
21. Mācību grāmatas un citu literatūru drīkst izmantot, saņemot pedagoga atļauju.
22. Inventāru un uzskates līdzekļus, kas atrodas plauktos un skapjos, aiztikt nedrīkst.
23. Mācību grāmatas un citu inventāru aizliegts iznest no laboratorijas vai bioloģijas kabineta.

#### **IV Rīcība traumas vai inventāra saplīšanas gadījumā**

24. Par jebkuru traumu, pat ja tā liekas maznozīmīga, citiem pamanītajiem trūkumiem (trauku vai segstikliņu un priekšmetstikliņu saplīšanu, mikroskopu un citu aparātu defektiem), jāinformē pedagogu.
25. Ierīces sabojāšanās gadījumā nekavējoties jāziņo pedagogam.
26. Ja rodas stikla lauskas, tās nedrīkst uzlasīt ar rokām, bet jāsaslauka ar slotiņu.

#### **IV Pēc darba beigšanas**

27. Beidzot darbu ar mikroskopu, pagaidu preparātu priekšmetstikliņi un segstikliņi jānomazgā un jānoliek Petri traukā.
28. Pastāvīgie preparāti jānoliek atbilstošā kastītē.
29. Jāizslēdz galda lampas vai mikroskopu gaismas avoti, mikroskopiem jāuzliek pārsegi.
30. Spirometri, asinsspiediena mērītāji u.c. aparāti jānovieto tiem paredzētajās kastītēs.
31. Pēc darba beigšanas jāizslēdz elektriskās ierīces.
32. Pēc darba beigšanas jāsakārto darba vieta.

## **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi dabaszinību (1. – 6. klase) kabinetā**

### **I Vispārīgi jautājumi**

1. Šiem drošības noteikumiem jābūt izliktiem Rīgas Franču liceja (turpmāk – Licejs) dabaszinību kabinetā redzamā vietā. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem 1 reizi gadā mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
2. Skolēnu atrašanās dabaszinību kabinetā starpbrīdī ir pieļaujama tikai pedagoga klātbūtnē vai ar pedagoga atļauju.
3. Par bīstamiem un kaitīgiem faktoriem (risku) dabaszinību nodarbībās uzskatāmi:
  - 3.1. duroši un griezoši instrumenti (skalpeļi, šķēres, preparējamās adatas u.c.);
  - 3.2. laboratorijas stikla iekārtas un priekšmeti (mēģenes, ķīmiskās glāzes, priekšmetstikliņi un segstikliņi u. c.).

### **II Pirms nodarbību sākuma**

4. Katram skolēnam jāatrodas savā nodarbībām paredzētajā vietā un jālieto tikai attiecīgajām nodarbībām paredzētie darbarīki, materiāli un mēraparāti. Uz galda nedrīkst atrasties skolēniem piederoši priekšmeti, kas nav nepieciešami darbam.
5. Mobilās ierīces atļauts izmantot tikai pēc pedagoga norādījumiem un tikai norādītajiem mērķiem.
6. Pirms praktiskā darba sākšanas pedagogs instruē skolēnus par darba drošību, tikai pēc tam skolēni var sākt darboties ar nepieciešamo aprīkojumu.
7. Pirms eksperimentu veikšanas jānoņem rotaslietas, kuras var traucēt eksperimenta veikšanai vai eksperimenta veikšanas gaitā var tikt bojātas, kā arī jāsasien gari mati, lai tie neieklūtu vielās vai ierīcēs.
8. Pirms darba uzsākšanas jānoskaidro, kādam mērapjomam katra ierīce paredzēta un kāds ir sagaidāmais mērījuma rezultāts.
9. Pirms darba uzsākšanas jāiepazīstas ar rakstītajām instrukcijām, kā arī pedagoga norādēm.

### **III Nodarbību gaita**

10. Darba laikā nedrīkst skaļi sarunāties un traucēt citiem. Ja pedagogs dod norādījumus visai klasei, darbs jāpārtrauc un jāklausa.
11. Darba gaitā jā rūpējas, lai darba vieta būtu kārtībā visu darba veikšanas laiku, jāsaudzē iekārtas un mēbeles.
12. Jālieto tikai mērījumiem atbilstošas ierīces un trauki, tie jānostiprina tiem piemēros statīvos, ierīces, trauki un atkritumi jānovieto tiem paredzētās vietās.
13. Eksperimentos izmantojamās vielas un preparātus nedrīkst nogaršot.
14. Veicot eksperimentus, nedrīkst ēst un uz galda, uz kura tiek veikti eksperimenti, novietot pārtikas produktus, izņemot gadījumus, kad tiek veikti eksperimenti ar pārtikas produktiem.

15. Lietojot mēraprātus, jāievēro aparāta lietošanas instrukcija. Mēraparātus nedrīkst piesārņot ar vielām.
16. Skalpeli, šķēres, preparējamās adatas tur aiz roktura. Nedrīkst turēt instrumentus ar aso galu pret citiem vai pret sevi, tos nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
17. Gatavojot preparātu, segstikliņi jāņem ar labās rokas 2 pirkstiem aiz malas. Jāliek paralēli priekšmetstikliņam, kas jātur kreisajā rokā. Priekšmetstikliņš un segstikliņš jāņem viegli pie malām, tos nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
18. Strādājot ar mikroskopu, priekšmeta galdiņu tuvina objektīvam, neskatoties okulārā, bet uz objektīvu, lai nesaplēstu segstikliņu.
19. Ar stikla traukiem jāstrādā uzmanīgi. Lai neievainotu pirkstus, nedrīkst stingri spiest uz trauslo mēģeņu, ķīmisko glāžu sienām, tās nedrīkst turēt tuvu pie acīm.
20. Aparāti (arī galda lampas) jāieslēdz tikai pēc pedagoga atļaujas. Video projektoru un citu prezentāciju aparatūru, kā arī datoru skolēni lieto tikai ar pedagoga atļauju.
21. Mācību grāmatas un citu literatūru drīkst izmantot, saņemot pedagoga atļauju.
22. Inventāru un uzskates līdzekļus, kas atrodas plauktos un skapjos, aiztikt nedrīkst.
23. Mācību grāmatas un citu inventāru aizliegts iznest no dabaszinību kabineta.

#### **IV Rīcība traumas vai inventāra saplīšanas gadījumā**

24. Par jebkuru traumu, pat ja tā liekas maznozīmīga, citiem pamanītajiem trūkumiem (trauku vai segstikliņu un priekšmetstikliņu saplīšanu, mikroskopu un citu aparātu defektiem), jāinformē pedagogu.
25. Ierīces sabojāšanās gadījumā nekavējoties jāziņo pedagogam.
26. Ja rodas stikla lauskas, tās nedrīkst uzlasīt ar rokām, bet jāsaslauka ar slotiņu.

#### **IV Pēc darba beigšanas**

27. Beidzot darbu ar mikroskopu, pagaidu preparātu priekšmetstikliņi un segstikliņi jānomazgā un jānoliek Petri traukā.
28. Pastāvīgie preparāti jānoliek atbilstošā kastītē.
29. Jāizslēdz galda lampas vai mikroskopu gaismas avoti, mikroskopiem jāuzliek pārsegi.
30. Spirometri, asinsspiediena mērītāji u.c. aparāti jānovieto tiem paredzētajās kastītēs.
31. Pēc darba beigšanas jāizslēdz elektriskās ierīces.
32. Pēc darba beigšanas jāsakārto darba vieta.

## **Rīgas Franču liceja drošības noteikumi sportā un veselībā un sporta sacensībās**

1. Šie noteikumi nosaka prasības, kādas Rīgas Franču licejā (turpmāk tekstā –Licejs) skolēniem jāievēro sporta stundās, interešu izglītības nodarbībās (turpmāk tekstā – sporta nodarbības) vai sporta sacensībās. Katra sporta nodarbību vai sporta sacensību dalībnieka pienākums ir ievērot šos noteikumus. Skolēni tiek instruēti ar šiem drošības noteikumiem 1 reizi gadā mācību gada sākumā, kā arī pirms jaunu darbību, kurās pastāv risks viņu veselībai (dzīvībai), uzsākšanas. Skolēnu iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar parakstu, norādot datumu.
2. Sporta sacensības, treniņus un stundas rīko sporta laukumā vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās un telpās, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Aizliegts izmantot sporta vietas un laukumus bez pedagoga saskaņojuma.
3. Sporta sacensības, treniņus un stundas rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud skolēnu veselību un drošību.
4. Skolēniem ir pienākums informēt sporta stundu, nodarbību pedagogu vai par sporta sacensībām atbildīgo pedagogu par savām veselības problēmām.
5. Par jebkuru sporta stundās, nodarbībās vai sacensībās iegūtu traumu, pat, ja tā šķiet maznozīmīga, skolēnam jāinformē sporta pedagogs vai par sporta sacensībām atbildīgais pedagogs, pēc nepieciešamības jāvērsas pie Liceja medmāsas vai jāizsauc medicīniskā palīdzība uz notikuma vietu.
6. Sporta sacensību norises vietā tiek pieaicināta sertificēta ārstniecības persona vai ar Liceja direktores rīkojumu noteikta persona pirmās palīdzības sniegšanai.
7. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms sporta sacensībām informē dalībnieku likumisko pārstāvi (vecākus) par sacensību veidu, laiku un vietu. Pirms sporta sacensībām atbildīgais pedagogs informē Liceja direktori par sacensību veidu, laiku, vietu un skolēnu skaitu, kuri piedalīsies sacensībās.
8. Sporta sacensībās, treniņos un stundās skolēni piedalās atbilstošā sporta apģērbā un apavos.
9. Skolēnu pienākums ir sporta nodarbībās vai sporta sacensībās ievērot disciplīnu, pildīt pedagoga norādījumus, apzināti netraucēt pārējos skolēnus, iespēju robežās samazinot traumatisma risku sev un citiem.
10. Pirms sporta sacensībām, treniņiem un stundām sporta pedagogs pārbauda, vai izmantojamais inventārs ir darba kārtībā un vai tas nav bojāts.
11. Uz sporta stundu atnākušie skolēni ģērbtuvēs drīkst ienākt tikai tad, kad tajās vairs nav iepriekšējās stundas dalībnieku.
12. Sporta zālē drīkst atrasties tikai tie skolēni, kuriem ir treniņš vai sporta stunda.
13. Skolēni, kuri saskaņā ar ārsta zīmi ir atbrīvoti no stundas veselības stāvokļa dēļ, atrodas sporta zālē maiņas apavos un pilda pedagoga norādījumus.
14. Sporta stundas laikā skolēni noņem pulksteņus, ķēdītes, gredzenus un citas rotaslietas, nelieto košļājamo gumiju.
15. Pirms katras sporta nodarbības vai sacensībām nepieciešams iesildīties.

- 16.** Sporta stundas laikā skolēni koncentrē uzmanību veicamajiem uzdevumiem un pilda pedagoga norādījumus.
- 17.** Uz vingrošanas rīkiem un paklājiem drīkst nodarboties tikai sporta pedagoga uzraudzībā, aizliegts pildīt pašizdomātus vingrinājumus.
- 18.** Sporta laukumā, skrienot pa kopējo celiņu, nedrīkst citiem aizšķērsot ceļu, īsajās distancēs skrien tikai pa savu celiņu, pēc finiša ātrums tiek samazināts pakāpeniski.
- 19.** Pirms tāllēkšanas smiltis atbrīvo no liekiem priekšmetiem, nedrīkst uzsākt lēcieni pirms iepriekšējais lēcējs nav atstājis bedri.
- 20.** Augstlēcšanas laikā nedrīkst atrasties latīņas krišanas zonā.
- 21.** Metot bumbu, šķēpu un citus rīkus, skolēns pārlicinās, vai sektorā neviens neatrodas, rīkus met tikai pēc pedagoga atļaujas. Pēc izmestajiem rīkiem drīkst iet tikai pēc pedagoga atļaujas, nepagriežot muguru izmešanas zonai.
- 22.** Spēlējot sporta spēles, nepieciešams iepazīties ar to noteikumiem un specifiskām drošības noteikumu prasībām.
- 23.** Peldēšanas apmācības grupā vienlaicīgi lielajā baseinā drīkst atrasties ne vairāk kā 15 skolēni uz viena peldceļa.
- 24.** Peldbaseinā drīkst uzturēties tikai peldcībās, maiņas apavos vai basām kājām, peldbiksēs, peldkostīmos.
- 24.1.** Pludmales šortos peldbaseinā uzturēties aizliegts.
- 24.2.** Bez peldcepures ūdenī atrasties aizliegts.
- 24.3.** Visu veidu brillēm jābūt nostiprinātām.
- 24.4.** Pirms iešanas peldbaseinā nepieciešams nomazgāties dušā bez peldkostīma ar ziepēm, noslaucīties ar dvieli, uzvilkt peldbikses vai peldkostīmu un cepuri.
- 24.5.** Peldbaseinā drīkst ieiet tikai ar trenera vai instruktora atļauju.
- 24.6.** Peldbaseinā aizliegts atrasties skolēniem ar akūtiem saslimšanas simptomiem (paaugstināta temperatūra, drudzis), konjunktivītu, aukstuma pumpām, ādas slimībām, vaļējām brūcēm/pārsējiem, kuri var apdraudēt citu apmeklētāju veselību.
- 25.** Peldbaseinā aizliegts skriet peldbaseina telpās, lēkt peldbaseinā no malām, nirt peldbaseinā.
- 26.** Trenažieru zālē drošības apsvērumu dēļ nav ieteicams nodarboties vienam.
- 27.** Trenažieru zālē jāpārlicinās, vai darbības zona ir brīva no cilvēkiem.
- 28.** Ceļot svara stieni uz krūtīm vai izpildot raušanas vingrinājumus, ja tas izslīd no rokām vai nevar to noturēt un tas krīt, to jāgrūž prom no sevis un pašam jāatkāpjas atpakaļ, t.i. uz pretējo pusi.
- 29.** Nav atļauts atstāt stieņus, hanteles un citus brīvos svarus, atstatot tos pret sienām, spoguļiem un tamlīdzīgām konstrukcijām.
- 30.** Kategoriski aizliegts mest uz grīdas svaru stieni, svaru ripas un hanteles, pārbīdīt trenažierus.
- 31.** Pirms vingrinājumu izpildes trenažieros tie rūpīgi jāpārbauda, vai troses un trīši nav bojāti, kādā stāvoklī ir trošu piestiprināšanās vietas, vai metinājumu un savienojumu vietās nav plaisu.
- 32.** Pēc vingrinājumu izpildes nepieciešams sakārtot izmantoto sporta inventāru, novietojot to tam paredzētajās vietās.
- 33.** Partneru aizsardzība notiek visur, kur tiek celti maksimāli vai tuvu maksimāliem smagumi, pietupienos ar svaru stieni, spiešanā guļus.
- 34.** Sporta nodarbību pedagogi nodrošina skolēnu, kas piedalās sporta stundās vai sporta nodarbībās, iepazīstināšanu ar šo noteikumu prasībām ne retāk kā divas reizes gadā: septembrī un janvārī, kā arī pirms sporta sacensībām. Skolēnu iepazīstināšanu ar

drošības noteikumiem reģistrē elektroniskā žurnāla pielikumu veidlapā, norādot drošības noteikumu nosaukumu. Pēc iepazīšanās ar drošības noteikumiem skolēns to apliecina ar vārdu «iepazinos» un parakstu, norādot iepazīstināšanas datumu.

**35.** Ārkārtas situācijā, saskaņā ar evakuācijas plānu, nekavējoties jāatstāj sporta zāle un jāizsauc glābšanas dienests, zvanot par tālruni 112.